

Programació de Dibuix

Curs 2019-2020

INDEX

1. Introducció: descripció del departament *(membres, distribució de cursos i grups...)*

El departament està compost per na Marina Obrador (en mitja jornada), professora de de 1r ESO A, E i F. ANTONIO RODRÍGUEZ, professor de dos grups de 2n ESO d'EDUCACIÓ PLÀSTICA VISUAL I AUDIOVISUAL II, d'un grup de 4t ESO D'EDUCACIÓ PLÀSTICA VISUAL I AUDIOVISUAL format per alumnat de l' A, E, F i G, un grup de 3er d'ESO d'EDUCACIÓ PLÀSTICA , VISUAL I AUDIOVISUAL, Un grup de de 2n Batxiller Dibuix Artístic II i un grup de 1er de Batxiller de Dibuix Tècnic1.

GABRIELA SEGUÍ, CAP de Departament, professora D'EDUCACIÓ PLÀSTICA VISUAL I AUDIOVISUAL I de 1er d'ESO B i també a 1r ESO C, un grup de 4t ESO D'EDUCACIÓ PLÀSTICA VISUAL I AUDIOVISUAL, un grup de Fonaments de l'ART1 de 1r de Batxiller i de Dibuix Artístic I a 1er de Batxiller.

AINA PÉREZ, és professora d'EDUCACIÓ PLÀSTICA VISUAL I AUDIOVISUAL I d'un grup de Primer d'ESO D, d'un grup de EDUCACIÓ PLÀSTICA VISUAL I AUDIOVISUALII de 2on ESO PMART, , d'un grup de EDUCACIÓ PLÀSTICA VISUAL I AUDIOVISUALII de 3er d'ESO, 2 grups de CULTURA AUDIOVISUAL I a 1r Batxiller, i un grup de DIBUIX TÈCNIC II a 12on de Batxiller. A més de ser Coordinadora d'Ambientaltzació.

2. Recull de normativa del Centre

2.1. Trets d'identitat del Centre. PEC

1. Pluralisme ideològic i valors democràtics Pretenem fer un centre on es respectin, s'escoltin i es trobin en diàleg totes les opcions polítiques no violentes ni totalitàries -partint del pluralisme ideològic inherent a tota la societat moderna- i fomentar, en conseqüència, els valors democràtics i les formes d'actuar que se'n deriven. Molt especialment, tractarem de fer del nostre centre un àmbit participació política i social, i un lloc on la solidaritat sigui marc de totes les accions.

2. Llengua Tenint en compte la realitat sociocultural de l'entorn del centre, i partint de la base de la legislació vigent, la llengua catalana ha de ser la llengua vehicular de comunicació interna i externa i l'habitual d'ensenyament. Procurarem facilitar sempre, i de forma prioritària, que els no-catalanoparlants aprenguin a desenvolupar-se amb normalitat en la llengua pròpia de les Illes Balears. El mateix esforç es farà per fer conèixer la història i la cultura de les Illes Balears en el context dels indrets on s'utilitza la parla catalana dintre de l'Estat Espanyol. Això no vol dir que es discrimini als parlants del castellà, ja que és la llengua comuna de tot l'Estat Espanyol i és oficial, el que implica que també es pugui utilitzar sense discriminació.

3. Escola participativa: Pretenem fer un centre on sigui possible la participació efectiva de tots els membres de la comunitat escolar en totes les passes dels processos de gestió (des de la iniciativa i el disseny, fins a l'avaluació final) i en els modes formals d'organització establerts per la llei, i aquells que, sense contradir-la, el mateix centre cregui convenient crear. Es necessària la participació dels pares i mares de l'alumnat. Farem del nostre centre un lloc d'encontre social i de difusió cultural; per tant, establim relacions amb les institucions i amb associacions ciutadanes arrelades al nostre entorn, en la mesura de les nostres possibilitats, i sempre que fer-ho no impliqui oblidar parcialment o totalment els principis anteriors.

2.2. Objectius generals del Centre. PEC

- **Actitud, comportament i convivència**

Respectar i valorar les normes de convivència del centre.

Sentir el centre com a patrimoni propi, respectant les seves instal·lacions i aprofitant els seus mecanismes de participació.

Mantenir una actitud positiva per a l'estudi.

- **Comprensió i expressió oral i escrita**

Comprendre, interpretar i produir missatges orals i escrits en llengua catalana, castellana i, a nivell bàsic, en una llengua estrangera.

- **Hàbits de treball**

Adquirir els hàbits de treball necessaris d'acord amb la seva edat i maduresa.

Valorar l'esforç individual. Aprendre a organitzar i seqüenciar el treball.

- **Responsabilitat i participació**

Mostrar dins les classes i a les diverses assignatures una actitud participativa i d'interès . Relacionar-se i participar en activitats de grup fomentant el respecte, la tolerància i la solidaritat.

2.3. Criteris d'avaluació dels objectius generals del centre.

- **OBJECTIU 1:** *Respecte cap a les normes del centre i les seves instal·lacions. Comportar-se correctament dins i fora de l'aula classe i aules específiques. Tenir cura del material utilitzat. Adreçar-se al professor/a i als companys amb correcció.*

- **OBJECTIU 2:** *Saber explicar amb un vocabulari adequat, oral i/o escrit, els continguts de la matèria. Aplicar correctament les normes gramaticals bàsiques .*

- **OBJECTIU 3:** *Ser constant en la realització dels deures, presentar els treballs a temps, fer un bon ús de l'agenda, mantenir el quadern - classe net i al dia i dur el material corresponent.*

- **OBJECTIU 4:** *Participar i atendre en les classes i en les activitats de grup. Assistir i participar a les activitats del centre amb regularitat i puntualitat.*

3. LOMQE ESO: BOE i BOIB

3.1. Consideracions prèvies

Article 4

Objectius de l'educació secundària obligatòria

L'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats que els permetin:

a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg consolidant els drets humans i la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.

b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i feina individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.

c) Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar la discriminació de les persones per raó de sexe o per qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Rebutjar els estereotips que suposin discriminació entre homes i dones, així com qualsevol manifestació de violència contra la dona.

d) Enfortir les seves capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seves relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.

e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.

f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.

g) Desenvolupar l'esperit creatiu i emprenedor i, a la vegada, desenvolupar actituds de confiança en un mateix, de participació, de sentit crític, d'iniciativa personal i la capacitat per aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de les seves literatures.

i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.

j) Valorar la diversitat de cultures i societats i desenvolupar actituds de respecte envers la seva llengua, tradicions, costums, així com el patrimoni artístic i cultural.

k) Conèixer, valorar i respectar la cultura de la qual formen part les Illes Balears, així com la seva història i el seu patrimoni artístic i cultural.

l) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el

desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura dels éssers vius i el medi ambient, contribuint a la seva conservació i millora.

m) Valorar, gaudir, interpretar críticament i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que utilitzin codis artístics, científics i tècnics amb la finalitat d'enriquir les possibilitats de comunicació i d'expressió.

3.1. CURRÍCULUMS

Article 5

Definicions

1. Als efectes d'aquest Decret, s'entén per *currículum* la regulació dels aspectes que determinen els processos d'ensenyament-aprenentatge.

2. El currículum està integrat pels elements següents:

a) *Objectius*: referents relatius als èxits que l'alumne ha d'assolir en finalitzar el procés educatiu, com a resultat de les experiències d'ensenyament-aprenentatge intencionalment planificades amb aquesta finalitat.

b) *Competències*: capacitats per aplicar de manera integrada els continguts propis de l'etapa per aconseguir dur a terme activitats adequadament i resoldre problemes complexos eficaçment.

c) *Continguts*: conjunt de coneixements, habilitats, destreses i actituds que contribueixen a assolir els objectius de l'etapa educativa i a adquirir competències. Els continguts s'ordenen en assignatures, que es classifiquen en matèries i àmbits.

d) *Estàndards d'aprenentatge avaluable*s: especificacions dels criteris d'avaluació que permeten definir els resultats d'aprenentatge i que concreten el que l'alumne ha de saber, comprendre i saber fer en cada assignatura; han de ser observables, mesurables i avaluable i permetre graduar el rendiment o l'assoliment aconseguït. El seu disseny ha de contribuir i facilitar el disseny de proves estandarditzades i comparables.

e) *Criteris d'avaluació*: són el referent específic per avaluar l'aprenentatge dels alumnes. Descriuen allò que es vol valorar i que els alumnes han d'aconseguir, tant en coneixements com en competències. Responen al que es pretén aconseguir en cada assignatura.

f) *Metodologia didàctica*: conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades pels professors, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge dels alumnes i l'assoliment dels objectius plantejats.

3.2. COMPETÈNCIES CLAU

La incorporació de competències clau al currículum permet posar l'accent en els aprenentatges que es consideren imprescindibles, des d'un plantejament integrador i orientat a l'aplicació dels sabers adquirits. Són les competències que ha d'haver desenvolupat un alumne/a en finalitzar l'ensenyament obligatori per poder aconseguir la realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta de manera satisfactòria i ser capaç de desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

Amb les àrees i matèries del currículum es pretén que tots els alumnes i les alumnes assoleixin els objectius educatius i que adquireixin les competències bàsiques.

En el marc de la proposta realitzada per la Unió Europea, i d'acord amb les consideracions que s'acaben d'exposar, s'han identificat vuit competències bàsiques:

Article 6

1. Als efectes d'aquest Decret, les competències del currículum són les següents:

- a) Competència en comunicació lingüística.
- b) Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.
- c) Competència digital.
- d) Aprendre a aprendre.
- e) Competències socials i cíviques.
- f) Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
- g) Consciència i expressions culturals.

2. Per adquirir eficaçment les competències i integrar-les efectivament en el currículum, s'han de dissenyar activitats d'aprenentatge integrades que permetin als alumnes avançar cap als resultats d'aprenentatge de més d'una competència alhora.

3. S'ha de potenciar el desenvolupament de la competència en comunicació lingüística i de la competència matemàtica.

L'avaluació de competències clau és un model d'avaluació diferent al dels criteris d'avaluació, ja que s'aplica al llarg de tota l'avaluació i té una finalitat complementària.

Quan avaluem competències, estem avaluant preferentment, procediments i actituds, i per això s'han de relacionar amb els criteris d'avaluació de major caràcter procedimental i actitudinal que adquireixen més protagonisme

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA ESO I BATXILLERAT. Tots els nivells.

4.1 Objectius de la matèria en l'etapa de Secundària i Batxillerat.

4.2 Contribució de la matèria a l'adquisició de les competències clau.

1. Competència en comunicació lingüística.	Cultura Audiovisual I, Fonaments de l'Art1.
2. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.	Educació plàstica, visual i audiovisual I,II i dibuix tècnic I i II
3. Competència digital.	Cultura audiovisual I . Fonaments de l'Art1.
4. Aprendre a aprendre.	Educació plàstica, visual i audiovisual I,II, cultura audiovisual I i II i dibuix tècnic I. Cultura Audiovisual I i Fonaments de l'Art 1.
5. Competències socials i cíviques.	Educació plàstica, visual i audiovisual I,II, Cultura Audiovisual I, Fonaments de l'Art1.

6. Sentit d'iniciativa i esperit emprendedor.	Educació plàstica, visual i audiovisual I,II, cultura audiovisual I i Dibuix tècnic I
7. Consciència i expressions culturals.	Educació plàstica, visual i audiovisual I,II i Cultura Audiovisual I, Fonaments de l'Art 1.

4.3 Continguts (Conceptes, Procediments i Actituds)

4.3.1. Primer, Segon i Tercer d'ESO.

Continguts (Conceptes, procediments , actituds)

Continguts: Conceptes

Primer cicle

BLOC 1. EXPRESSIÓ PLÀSTICA

Continguts

Elements configuradors de la imatge.
 Experimentació amb les variació del punt, la línia i el pla.
 Experimentació i exploració dels elements que estructuraven formes i imatges (punt, línia, color, textures, formes, dimensió, clarobscur, etc.).
 Conceptes d'*equilibri*, *proporció* i *ritme* en composicions bàsiques.
 Experimentació amb les mesclades additives i substractives del color dels colors primaris.
 Creació de composicions harmòniques i contrastades experimentant amb els colors anàlegs i complementaris.
 Colors llum i colors pigment per expressar sensacions en composicions senzilles (el clarobscur, les composicions abstractes, les composicions volumètriques, etc.).
 Diferents tipus de textures i les seves capacitats expressives. Diferents tècniques de producció de textures (*frottage*, plegat, tallat, etc.).
 Introducció a la diversitat de mètodes creatius per aplicar-los en el disseny i les arts plàstiques. Proposta escrita dels projectes artístics.
 Creació de composicions gràficoplàstiques. Apreciació i valoració del patrimoni artístic i cultural de les Illes Balears. Respecte per les obres dels companys i per les formes d'expressió diferents de la nostra. Creació d'imatges amb diferents graus d' iconicitat com l'esbós, dibuixos esquemàtics, mimètics, etc.
 Utilització dels diferents mitjans d'expressió gràficoplàstica (llapis de grafit, retoladors, pastels, ceres, guix, carbonet, tinta, pinzell, pintures al tremp, collage, etc.) i dels diferents tipus de suports (paper, fusta, cartró, etc.).

BLOC 2. COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

Continguts

Identificació de les causes per les quals es produeixen les il·lusions òptiques. Factors i elements que hi intervenen.
 Introducció a les lleis visuals de la Gestalt i aplicació d'aquests coneixements en l'elaboració d'obres pròpies.
 Significat i significat en les obres visuals.
 Creació d'imatges amb diferents graus d' iconicitat com ara esbossos, dibuixos esquemàtics, mimètics, etc.
 Identificació i creació de símbols i icones.

Anàlisi d'imatges valorant-ne els elements significatius i fent-ne una lectura objectiva (descriptiva) i subjectiva (interpretació del significat).
Introducció a la composició fotogràfica i aplicació dels seus fonaments en la realització d'obres pròpies.
Creació de còmics fent un ús creatiu dels recursos estilístics propis d'aquest llenguatge visual amb una finalitat expressiva i comunicativa.
Experimentació i ús de la imatge en moviment per a la creació d'animacions.
Identificació dels diferents elements de la comunicació visual.
Utilització correcta dels elements que intervenen en la comunicació audiovisual.
Experimentació de tot el procés de la creació en el llenguatge audiovisual (guió, guió il·lustrat, etc.) i valoració objectiva dels resultats obtinguts.
Publicitat i els seus recursos visuals. Identificació i experimentació dels recursos visuals emprats en la producció de publicitat.
Anàlisi del llenguatge cinematogràfic i interès per la seva funció expressiva i el reconeixement de la funció que aquest art té en el nostres dies.
Utilització de les eines digitals per realitzar projectes de manera adequada.

BLOC 3. DIBUIX TÈCNIC

Continguts

Entendre, identificar i traçar els elements geomètrics bàsics.
Ús de les eines pròpies del dibuix tècnic de forma correcta (llapis portamines, escaire, cartabó, compàs, etc.).
Representació tècnica de triangles i quadrilàters: punts i rectes característics, propietats geomètriques i matemàtiques i construccions més habituals.
Estudi i representació tècnica de les diferents formes poligonals regulars.
Representació de corbes tècniques i còniques i aplicació de tangències.
Creació de composicions amb finalitats estètiques mitjançant mòduls.
Representació de volum amb els diferents sistemes de representació: sistema dièdric, sistema axonòmic i perspectiva cònica de manera bàsica.

• Procediments i actituds.

Les adaptacions en metodologia didàctica són un recurs que es pot introduir en les formes d' enfocar o presentar determinats continguts o activitats com a conseqüència de:

- Els distints graus de coneixements previs detectats en els alumnes.
 - L' existència de diferents graus d' autonomia i responsabilitat entre els alumnes.
 - La identificació de dificultats en processos anteriors amb determinats alumnes.
- etc.

Aquestes modificacions no haurien de produir-se només com a resposta a la identificació de dificultats, sinó com a prevenció de les mateixes.

4.4 Criteris i estàndards d'aprenentatge avaluables.

4.4.1. ESO. 1er, 2on i 3er Curs.

Bloc 1. EXPRESIÓ PLÀSTICA

1. Identificar els elements configuradors de la imatge.

1.1. *Identifica i valora la importància del punt, la línia i el pla i analitza de manera oral i escrita imatges i produccions gràficoplàstiques pròpies i alienes.*

2. Experimentar amb les variacions formals del punt, el pla i la línia.

2.1. Analitza els ritmes lineals mitjançant l'observació d'elements orgànics, en el paisatge, els objectes i composicions artístiques i els empra com a inspiració en creacions gràficoplàstiques.

2.2. Experimenta amb el punt, la línia i el pla amb el concepte de ritme i els aplica de forma lliure i espontània.

2.3. Experimenta amb el valor expressiu de la línia i el punt i les seves possibilitats tonals i aplica diferents graus de duresa, diferents posicions del llapis de grafit o de color (tombat o vertical) i la pressió exercida en l'aplicació en composicions a mà alçada, estructurades geomètricament o més lliures i espontànies.

3. Expressar emocions utilitzant diferents elements configuradors i recursos gràfics: línia, punts, colors, textures i claroscurs.

3.1. *Elabora composicions que transmeten emocions bàsiques (calma, violència, llibertat, opressió, alegria, tristesa, etc.) utilitzant diferents recursos gràfics en cada cas (claroscurs, línies, punts, textures, colors...).*

4. Identificar i aplicar els conceptes d'equilibri, proporció i ritme en composicions bàsiques.

4.1. Analitza, identifica i explica oralment, per escrit i gràficament l'esquema compositiu bàsic d'obres d'art i obres pròpies atenent els conceptes d'equilibri, proporció i ritme.

4.2. *Elabora composicions bàsiques amb diferents tècniques segons les propostes establertes per escrit.*

4.3. *Elabora composicions modulars amb diferents procediments gràficoplàstics en aplicacions en disseny tèxtil, ornamental, arquitectònic o decoratiu.*

4.4. Representa objectes aïllats i agrupats del natural o de l'entorn immediat i els proporciona en relació amb les seves característiques formals i amb el seu entorn.

5. Experimentar amb els colors primaris i secundaris.

5.1. Experimenta amb els colors primaris i secundaris, i estudia la síntesi additiva i substractiva i els colors complementaris.

6. Identificar i diferenciar les propietats del color llum i el color pigment.

6.1. Fa modificacions del color i les seves propietats emprant tècniques pròpies del color pigment i del color llum i aplica les TIC per expressar sensacions en composicions senzilles.

6.2. Representa amb claroscurs la sensació espacial de composicions volumètriques senzilles.

6.3. Realitza composicions abstractes amb diferents tècniques gràfiques per expressar sensacions per mitjà de l'ús del color.

7. Diferenciar les textures naturals, artificials, tàctils i visuals i valorar-ne la capacitat expressiva.

7.1. Transcriu textures tàctils a textures visuals mitjançant les tècniques de frotatge, i les utilitza en composicions abstractes o figuratives.

8. Conèixer i aplicar els mètodes creatius gràficoplàstics aplicats a processos d'arts plàstiques i disseny.

8.1. Crea composicions aplicant processos creatius senzills mitjançant propostes per escrit i s'ajusta als objectius finals.

8.2. Coneix i aplica mètodes creatius per elaborar disseny gràfic, dissenys de producte, moda i les seves múltiples aplicacions.

9. Crear composicions gràficoplàstiques personals i col·lectives.

9.1. Reflexiona i avalua oralment i per escrit el procés creatiu propi i aliè des de la idea inicial fins a l'execució

definitiva.

10. Dibuixar amb diferents nivells d'iconicitat de la imatge.

10.1. Comprèn i empra els diferents nivells d'iconicitat de la imatge gràfica, elabora esbossos, apunts, dibuixos esquemàtics, analítics i mimètics.

11. Conèixer i aplicar les possibilitats expressives de les tècniques gràficoplàstiques seques, humides i mixtes. La tèmpera, els llapis de grafit i de color. El collage.

11.1. Utilitza amb propietat les tècniques gràficoplàstiques conegudes i les aplica de forma adequada a l'objectiu de l'activitat.

11.2. Utilitza el llapis de grafit i de color, creant el clarobscur en composicions figuratives i abstractes mitjançant l'aplicació del llapis de forma contínua en superfícies homogènies o degradades.

11.3. Experimenta amb les tèmperes aplicant la tècnica de diferents formes (pinzells, esponges, degotejos, diferents graus d'humitat, estampacions...) i en valora les possibilitats expressives segons el grau d'opacitat i la creació de textures visuals cromàtiques.

11.4. Utilitza el paper com a material, manipulant-lo, esquinçant-lo o plegant-lo i crea textures visuals i tàctils per elaborar composicions, collages i figures tridimensionals.

11.5. Crea amb el paper retallat formes abstractes i figuratives i les compon amb finalitats il·lustratives, decoratives o comunicatives.

11.6. Aprofita materials reciclats per elaborar obres de forma responsable amb el medi ambient aprofitant-ne les qualitats gràficoplàstiques.

11.7. Manté el seu espai de treball i el seu material en perfecte ordre i estat i l'aporta a l'aula quan és necessari per dur a terme les activitats.

Bloc 2: COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

1. Identificar els elements i factors que intervenen en el procés de percepció d'imatges.

Analitzar i realitzar còmics aplicant els recursos de manera apropiada.

1.1. Analitza les causes per les quals es produeix una il·lusió òptica aplicant coneixements dels processos perceptius.

2. Reconèixer les lleis visuals de la Gestalt que possibiliten les il·lusions òptiques i aplicar aquestes lleis en l'elaboració d'obres pròpies.

2.1. Identifica i classifica diferents il·lusions òptiques segons les diferents lleis de la Gestalt.

2.2. Disseny il·lusions òptiques basant-se en les lleis de la Gestalt.

3. Identificar significant i significat en un signe visual.

3.1. Distingeix significant i significat en un signe visual.

4. Reconèixer els diferents graus d'iconicitat en imatges presents en l'entorn comunicatiu.

4.1. Diferencia imatges figuratives d'abstractes.

4.2. Reconeix diferents graus d'iconicitat en una sèrie d'imatges.

4.3. Crea imatges amb diferents graus d'iconicitat basant-se en un mateix tema.

5. Distingir i crear diferents tipus d'imatges segons la relació significant-significat: símbols i icones.

5.1. Distingeix símbols d'icones.

5.2. Disseny símbols i icones.

6. Descriure, analitzar i interpretar una imatge distingint-ne els aspectes denotatiu i connotatiu.

6.1. Fa la lectura objectiva d'una imatge i n'identifica, classifica i descriu els elements.

6.2. Analitza una imatge mitjançant una lectura subjectiva, n'identifica els elements de significació, narratius i les eines visuals utilitzades i en treu conclusions i n'interpreta el significat.

7. Analitzar i fer fotografies i comprendre'n i aplicar-ne els fonaments.

7.1. Identifica diferents enquadraments i punts de vista en una fotografia.

7.2. Realitza fotografies amb diferents enquadraments i punts de vista i aplica diferents lleis compositives.

8. Analitzar i elaborar còmics aplicant els recursos de forma apropiada.
 - 8.1. Dissenya un còmic utilitzant de manera adequada vinyetes i cartel·les, globus, línies cinètiques i onomatopeies.
9. Conèixer els fonaments de la imatge en moviment i explorar-ne les possibilitats expressives.
 - 9.1. Elabora una animació amb mitjans digitals o analògics.
10. Diferenciar i analitzar els diferents elements que intervenen en un acte de comunicació.
 - 10.1. Identifica i analitza els elements que intervenen en diferents actes de comunicació visual.
11. Reconèixer les diferents funcions de la comunicació.
 - 11.1. Identifica i analitza els elements que intervenen en diferents actes de comunicació audiovisual.
 - 11.2. Distingeix la funció o funcions que predominen en diferents missatges visuals i audiovisuals.
12. Utilitzar de manera adequada els llenguatges visual i audiovisual amb diferents funcions.
 - 12.1. Dissenya, en equip, missatges visuals i audiovisuals amb diferents funcions, utilitza diferents llenguatges i codis i segueix de manera ordenada les diferents fases del procés (guió tècnic, guió il·lustrat, realització...). Valora de manera crítica els resultats.
13. Identificar i reconèixer els diferents llenguatges visuals; apreciar-ne els diferents estils i tendències, i valorar, respectar i gaudir del patrimoni històric i cultural.
 - 13.1. Identifica els recursos visuals presents en missatges publicitaris visuals i audiovisuals.
14. Identificar i emprar recursos visuals com ara les figures retòriques en el llenguatge publicitari.
 - 14.1. Dissenya un missatge publicitari i empra recursos visuals com les figures retòriques.
15. Apreciar el llenguatge del cinema, analitzar obres de manera crítica, ubicar-les en el seu context històric i sociocultural i reflexionar sobre la relació del llenguatge cinematogràfic amb el missatge de l'obra.
 - 15.1. Reflexiona críticament sobre una obra de cinema, la ubica en el seu context i analitza la narrativa cinematogràfica en relació amb el missatge.
16. Comprendre els fonaments del llenguatge multimèdia, valorar les aportacions de les tecnologies digitals i ser capaç d'elaborar documents mitjançant aquest llenguatge.
 - 16.1. Elabora documents multimèdia per presentar un tema o projecte emprant els recursos digitals de manera adequada.

Bloc 3. Dibuix Tècnic.

1. Comprendre i emprar els conceptes espacials de *punt*, *línia* i *pla*.
 - 1.1. *Traça les rectes que passen per cada parell de punts, usant el regle, i ressalta el triangle que es forma.*
2. Analitzar com es pot definir una recta amb dos punts i un pla amb tres punts no alineats o amb dues rectes secants.
 - 2.1. *Assenyala dues de les arestes d'un paral·lelepípede sobre models reals, estudia si defineixen un pla o no i explica quin és, en cas afirmatiu.*
3. Construir diferents tipus de rectes utilitzant l'escaire i el cartabó, havent repassat prèviament aquests conceptes.
 - 3.1. *Traça rectes paral·leles, transversals i perpendiculars a una altra de donada, que passin per punts definits utilitzant escaire i cartabó amb suficient precisió.*
4. Conèixer amb fluïdesa els conceptes de *circumferència*, *cercle* i *arc*.
 - 4.1. *Construeix una circumferència lobulada de sis elements utilitzant el compàs.*
5. Utilitzar el compàs i fer exercicis variats per familiaritzar-se amb aquesta eina.
 - 5.1. *Divideix la circumferència en sis parts iguals, usant el compàs, i dibuixa amb el regle l'hexàgon regular i el triangle equilàter que es possibilita.*
6. Comprendre els conceptes d'*angle* i *bisectriu* i la classificació d'angles aguts, rectes i obtusos.
 - 6.1. *Identifica els angles de 30°, 45°, 60° i 90° a l'escaire i al cartabó.*
7. Estudiar la suma i resta d'angles i comprendre la forma de mesurar-los.

- 7.1. *Suma o resta angles positius o negatius amb regla i compàs.*
8. Estudiar el concepte de *bisectriu* i el seu procés de construcció.
- 8.1. *Construeix la bisectriu d'un angle qualsevol, amb regla i compàs.*
9. Diferenciar clarament entre *recta* i *segment* prenent mesures de segments amb el *regle* o utilitzant el *compàs*.
- 9.1. *Suma o resta segments, sobre una recta, mesurant amb el regla o utilitzant el compàs.*
10. Traçar la *mediatriu* d'un segment utilitzant *compàs* i *regle*; també utilitzant *regle*, *escaire* i *cartabó*.
- 10.1. *Traça la mediatriu d'un segment utilitzant compàs i regla; també utilitzant regla, escaire i cartabó.*
11. Estudiar les aplicacions del *teorema de Tales*.
- 11.1. *Divideix un segment en parts iguals aplicant el teorema de Tales.*
- 11.2. *Escala un polígon aplicant el teorema de Tales.*
12. Conèixer llocs geomètrics i definir-los.
- 12.1. *Explica, verbalment o per escrit, els exemples més comuns de llocs geomètrics (mediatriu, bisectriu, circumferència, esfera, rectes paral·leles, plans, paral·lels).*
13. Comprendre la classificació dels triangles en funció dels costats i els angles.
- 13.1. *Classifica qualsevol triangle observant-ne els costats i els angles.*
14. Construir triangles coneixent-ne tres dades (costats o angles).
- 14.1. *Construeix un triangle coneixent dos costats i un angle, o dos angles i un costat, o els tres costats, utilitzant correctament les eines.*
15. Analitzar les propietats dels punts i rectes característics d'un triangle.
- 15.1. *Determina el baricentre, l'incentre o el circumcentre de qualsevol triangle, construint prèviament les mitjanes, bisectrius o mediatris corresponents.*
16. Conèixer les propietats geomètriques i matemàtiques dels triangles rectangles i aplicar-les amb propietat per construir-los.
- 16.1. *Dibuixa un triangle rectangle coneixent la hipotenusa i un catet.*
17. Conèixer els diferents tipus de quadrilàters.
- 17.1. *Classifica correctament qualsevol quadrilàter.*
18. Executar les construccions més habituals de paral·lelograms.
- 18.1. *Construeix qualsevol paral·lelogram coneixent dos costats consecutius i una diagonal.*
19. Classificar els polígons en funció dels costats, reconeixent els regulars i els irregulars.
- 19.1. *Classifica correctament qualsevol polígon de 3 a 5 costats i diferencia clarament si és regular o irregular.*
20. Estudiar la construcció dels polígons regulars inscrits en la circumferència.
- 20.1. *Construeix correctament polígons regulars de fins a 5 costats inscrits en una circumferència.*
21. Estudiar la construcció de polígons regulars coneixent-ne el costat.
- 21.1. *Construeix correctament polígons regulars de fins a 5 costats coneixent-ne el costat.*
22. Comprendre les condicions dels centres i les rectes tangents en els diferents casos de tangència i enllaços.
- 22.1. *Resol correctament els casos de tangència entre circumferències utilitzant adequadament les eines.*
- 22.2. *Resol correctament els diferents casos de tangència entre circumferències i rectes utilitzant adequadament les eines.*
23. Comprendre la construcció de l'oval i de l'ovoide bàsics i aplicar les propietats de les tangències entre circumferències.
- 23.1. *Construeix correctament un oval regular coneixent-ne el diàmetre major.*
24. Analitzar i estudiar les propietats de les tangències en els ovals i els ovoides.
- 24.1. *Construeix diversos tipus d'ovals i ovoides segons els diàmetres coneguts.*
25. Aplicar les condicions de les tangències i enllaços per construir espirals de 2, 3, 4 i 5 centres.

25.1. *Construeix correctament espirals de 2, 3 i 4 centres.*

26. *Estudiar els conceptes de simetria, gir i translació i els aplica al disseny de composicions amb mòduls.*

26.1. *Executa dissenys aplicant repeticions, girs i simetries de mòduls.*

27. *Comprendre el concepte de projecció i aplicar-lo al dibuix de les vistes d'objectes i comprendre la utilitat de les acotacions practicant sobre les tres vistes d'objectes senzills partint de l'anàlisi de les vistes principals.*

27.1. *Dibuixa correctament les vistes principals de volums freqüents i identifica les tres projeccions dels vèrtexs i les arestes.*

28. *Comprendre i practicar el procediment de la perspectiva cavallera aplicada a volums elementals.*

28.1. *Construeix la perspectiva cavallera de prismes i cilindres simples aplicant correctament coeficients de reducció senzills.*

29. *Comprendre i practicar els processos de construcció de perspectives isomètriques de volums senzills.*

29.1. *Realitza perspectives isomètriques de volums senzills utilitzant correctament l'escaire i el cartabó per al traçat de paral·lels.*

4.5 Instruments d'Avaluació i Qualificació.

Per tal d'avaluar, la metodologia emprada serà recollir setmanalment les tasques realitzades on es posi de manifest que l'alumne ha entès els continguts del tema. Aquestes tasques són les làmines, tot i que en ocasions poden ser relleus o peces volumètriques. També en ocasions es pot fer alguna prova escrita o de pràctiques de dibuix tècnic.

Criteris de qualificació:

- *Aprendre a ser curós i millorar les nostres habilitats quan treballem amb les nostres mans. Aprendre a emprar les eines de la manera correcte per aconseguir un millor resultat als nostres treballs. (20%)*
- *Recordar portar les nostres eines i material, i també tenir-ne cura. (20%)*
- *Entendre com es fa l'exercici, què es suposa que has d'aconseguir i seguir les instruccions per aconseguir-ho. Aquesta part pot valdre un (40%)*
- *Escollir la explicació del professor i no interrompre si no és necessari i no té a veure amb el tema. És important tenir un comportament tranquil durant la realització de les tasques. No aixecar-se sense permís del professor. Actitud (20%)*

Aprendre a organitzar-se el temps, i ser responsable i puntual pel que fa a les dates de lliurament. No ser puntuals amb lliurar les feines pot arribar a costar fins a un (60%) de la nota.

4.6 Seqüenciació i temporalització.

L'assignatura s'impartirà als alumnes 3 sessions per setmana.

Globalment es treballen diferents aspectes de cada bloc durant cada trimestre. Per norma general, durant el primer trimestre es donen els aspectes que puguin donar peu al caràcter més introductor de l'assignatura. I a mesura que el curs va avançant s'imparteixen les parts, també en funció, del que millor afavoreixen l'evolució i l'aprenentatge. Però si es desitja la seqüenciació en concret pot ser revisada a la programació d'aula del professor.

4.7 Criteris de promoció i recuperació de la matèria a juny i a setembre.

El procediment a seguir per a recuperar la matèria de plàstica de 1er d' ESO és el següent:

Es contempla una recuperació de pendents per a l'alumnat que tingui l'àrea d'Educació Plàstica i Visual suspesa en els següents casos:

- Alumnes de 2n ESO amb Plàstica i Visual de 1r ESO pendent.
- Alumnes de 3r ESO amb Plàstica i Visual de 1r ESO pendent.
- Alumnes de 4t ESO amb Plàstica i Visual de 1r ESO pendent.
- Alumnes de 4t ESO amb Plàstica i Visual de 3r ESO pendent.

En tots els casos mencionats els alumnes que no aprovaren l'assignatura i promocionaren hauran de realitzar un dossier d'activitats segons el nivell que hagin de recuperar. Es prepararà un dossier diferent per a cada nivell i el departament determinarà la data de lliurament del mateix. El lliurament d'aquest dossier (realitzat) donarà dret a l'alumne a aprovar l'assignatura sempre i quan estigui complet i amb la màxima qualitat possible.

Les professores del departament s'encarregaran d'informar puntualment els alumnes del procediment de recuperació, així com d'assessorar-los en totes les qüestions i dubtes que hi puguin sorgir durant la realització del dossier preliminar. Per a realitzar qualsevol consulta l'alumnat es posarà en contacte amb la professora titular que té l'any en curs. En cas de no fer plàstica durant aquest curs l'alumnat es dirigirà a la cap de departament per a realitzar les consultes.

Es lliuraran els dossiers abans de finalitzar el primer trimestre, amb una sèrie d'activitats que s'avaluaran al 100%, és a dir la recuperació consisteix en que l' alumne **realitzi tots i cada un dels treballs assignats**, amb la màxima cura i bona presentació i la recuperació dependrà exclusivament del dossier. S'avaluarà del 0 al 10 de puntuació. El departament dona un termini molt ample, fins al més de maig per que l'alumne tingui temps de fer la feina be i lliurar - la amb temps. A la tercera avaluació de cada curs es reflectiran les assignatures pendents, qui no es presenti tindrà una qualificació 0 i es podrà presentar al setembre, si no es presenta tindrà un **No Presentat**. Un alumne que dugui la pendent de 3er d' ESO i estigui matriculat a la troncal de quart haurà de lliurar igualment el dossier de tercer, tindrà a més l'ajuda i orientació de la professora de quart.

- **Avaluació de la pràctica docent** . (Memòria) D'acord amb la LOMCE, article 6, avaluacions 4), *els professors han d'avaluar tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent, per a la qual cosa han d'establir indicadors d'assoliment en les programacions docents.* (veure document annex.)

5 Quart d'ESO.

BLOC 1. EXPRESSIÓ PLÀSTICA

Continguts

Llenguatge visual. La imatge com a mitjà de comunicació i expressió.
Composició. Estudi dels seus elements: moviment, forma-fons, ritme, etc.
Experimentació amb tècniques materials graficoplàstiques i suports.
Subjectivitat del color.

Procés de creació: esbós, projecte, avaluació, autoavaluació pròpia i col·lectiva.
Elaboració de projectes plàstics de forma individual i col·lectiva.
Interès per conèixer diferents estils artístics i valoració i respecte pel patrimoni artístic i cultural.

BLOC 2. DIBUIX TÈCNIC

Continguts

Eines i materials de dibuix tècnic.
Geometria plana. Polígons.
Tangències.
Sistema dièdric. Vistes.
Construcció de formes tridimensionals. Perspectiva axonomètrica, cavallera i cònica.
Realització de peces i traçats geomètrics senzills utilitzant programes de dibuix amb ordinador.
Precisió i pulcritud en la utilització dels materials de dibuix tècnic.

BLOC 3. FONAMENTS DEL DISSENY

Continguts

Comunicació visual. Finalitats.
Classificació dels objectes. Família o branca. Estètica i funcionalitat.
Disseny. Realització de composicions modulars bàsiques.
Utilització de la tecnologia de la informació i de la comunicació en les produccions pròpies i col·lectives.
Imatge corporativa d'una empresa. Fases de realització.

BLOC 4. LENGUATGE AUDIOVISUAL I MULTIMÈDIA

Continguts

Llenguatge audiovisual i multimèdia. Finalitats.
Guió il·lustrat. El guió i la seva producció.
Cinema. Estudi tècnic: anàlisi del pla, moviment, l'angulació de la càmera.
Fotografia. Realització i estudi de les possibilitats expressives.
Disseny en publicitat. Estudi dels elements gràficoplàstics que la componen.
Disseny gràfic assistit per ordinador. Tractament de la imatge.

5.1 Criteris i estàndards d'aprenentatge avaluables.

Quart curs d'ESO.

BLOC 1. EXPRESSIÓ PLÀSTICA

1. Realitzar composicions creatives, individuals i en grup, que evidencin les diferents capacitats expressives del llenguatge plàstic i visual i desenvolupar la creativitat i expressar-la, preferentment, amb la subjectivitat del seu llenguatge personal o utilitzant els codis, la terminologia i els procediments del llenguatge visual i plàstic a fi d'enriquir les seves possibilitats de comunicació.
 - 1.1. Realitza composicions artístiques seleccionant i utilitzant els diferents elements del llenguatge plàstic i visual.
 2. Realitzar obres plàstiques experimentant i utilitzant diferents suports i tècniques, tant analògiques com digitals i valorar l'esforç de superació que suposa el procés creatiu.
 - 2.1. Aplica les lleis de composició, crea esquemes de moviments i ritmes i emprà els materials i les tècniques amb precisió.
 - 2.2. Estudia i explica el moviment i les línies de força d'una imatge.
 - 2.3. Canvia el significat d'una imatge per mitjà del color.
 3. Triar els materials i les tècniques més adequades per elaborar una composició sobre la base d'uns objectius

prefixats i de l'autoavaluació contínua del procés de realització.

3.1. Coneix i tria els materials més adequats per realitzar projectes artístics.

3.2. Utilitza amb propietat els materials i els procediments més idonis per representar i expressar-se en relació amb els llenguatges graficoplàstics, manté el seu espai de treball i el seu material en perfecte estat i l'aporta a l'aula quan és necessari per elaborar les activitats.

4. Realitzar projectes plàstics que comportin una organització de forma cooperativa i valorar la feina en equip com a font de riquesa en la creació artística.

4.1. Entén el procés i les fases de creació artística i l'aplica a la producció de projectes personals i de grup.

5. Reconèixer en obres d'art la utilització de diferents elements i tècniques d'expressió, apreciar els diferents estils artístics, valorar el patrimoni artístic i cultural com un mitjà de comunicació i gaudi individual i col·lectiu i contribuir a la seva conservació a través del respecte i la divulgació de les obres d'art.

5.1. Explica, utilitzant un llenguatge adequat, el procés de creació d'una obra artística i analitza els suports, materials i tècniques graficoplàstiques que constitueixen la imatge, així com els elements compostius.

5.2. Analitza i llegeix imatges de diferents obres d'art i les situa en el període a què pertanyen.

Bloc 2. DIBUIX TÈCNIC

1. Analitzar la configuració de dissenys fets amb formes geomètriques planes i crear composicions on intervinguin diversos traçats geomètrics utilitzant amb precisió i pulcritud els materials de dibuix tècnic.

1.1. Diferencia el sistema de dibuix descriptiu del perceptiu.

1.2. Resol problemes senzills referits a quadrilàters i a polígons emprant amb precisió els materials de dibuix tècnic.

1.3. Resol problemes bàsics de tangències i enllaços.

1.4. Resol i analitza problemes de configuració de formes geomètriques planes i els aplica a la creació de dissenys personals.

2. Diferenciar i utilitzar els diferents sistemes de representació gràfica i reconèixer la utilitat del dibuix de representació objectiva en l'àmbit de les arts, l'arquitectura, el disseny i l'enginyeria.

2.1. Visualitza formes tridimensionals definides per les vistes principals.

2.2. Dibuixa les vistes (l'alçat, la planta i el perfil) de figures tridimensionals senzilles.

2.3. Dibuixa perspectives de formes tridimensionals, utilitzant i seleccionant el sistema de representació més adequat.

2.4. Realitza perspectives còniques frontals i obliqües triant el punt de vista més adequat.

3. Utilitzar diferents programes de dibuix per ordinador per construir traçats geomètrics i peces senzilles en els diferents sistemes de representació.

3.1. Utilitza les tecnologies de la informació i la comunicació per crear dissenys geomètrics senzills.

BLOC 3: FONAMENTS DEL DISSENY.

1. Percebre i interpretar críticament les imatges i les formes del seu entorn cultural sent sensible a les qualitats plàstiques, estètiques i funcionals i apreciament el procés de creació artística, tant en obres pròpies com alienes i distingir-ne i valorar-ne les diferents fases.

1.1. Coneix els elements i finalitats de la comunicació visual.

1.2. Observa i analitza els objectes del nostre entorn en el vessant estètic i de funcionalitat i utilitat utilitzant el llenguatge visual i verbal.

2. Identificar els diferents elements que formen l'estructura del llenguatge del disseny.

2.1. Identifica i classifica diferents objectes en funció de la família o branca del disseny.

3. Realitzar composicions creatives que evidencien les qualitats tècniques i expressives del llenguatge del disseny, les adapta a les diferents àrees i valora la feina en equip per crear idees originals.

- 3.1. Realitza diferents tipus de disseny i composicions modulars utilitzant les formes geomètriques bàsiques i estudia l'organització del pla i de l'espai.
- 3.2. Coneix i planifica les diferents fases de realització de la imatge corporativa d'una empresa.
- 3.3. Realitza composicions creatives i funcionals, les adapta a les diferents àrees del disseny i valora el treball organitzat i seqüenciat en la realització de tot projecte, així com l'exactitud, l'ordre i la neteja en les representacions gràfiques.
- 3.4. Utilitza les tecnologies de la informació i la comunicació per dur a terme els propis projectes artístics de disseny.
- 3.5. Planifica les passes que cal seguir en la realització de projectes artístics i respecta les realitzades per companys.

BLOC 4. LENGUATGE AUDIOVISUAL I MULTIMÈDIA

1. Identificar els diferents elements que formen l'estructura narrativa i expressiva bàsica del llenguatge audiovisual i multimèdia, descriure correctament les passes necessàries per produir un missatge audiovisual i valorar la tasca d'equip.
 - 1.1. Analitza els tipus de pla que apareixen en diferents pel·lícules cinematogràfiques i en valora els factors expressius.
 - 1.2. Elabora un guió il·lustrat com a guió per a la seqüència d'una pel·lícula.
2. Reconèixer els elements les finalitats que integren els diferents llenguatges audiovisuals.
 - 2.1. Visiona diferents pel·lícules cinematogràfiques i n'identifica i n'analitza els diferents plans, angulacions i moviments de càmera.
 - 2.2. Analitza i realitza diferents fotografies tenint en compte diversos criteris estètics.
 - 2.3. Recopila diferents imatges de premsa i n'analitza les finalitats.
3. Realitzar composicions creatives a partir de codis utilitzats en cada llenguatge audiovisual i mostrar interès pels avenços tecnològics vinculats a aquests llenguatges.
 - 3.1. Elabora imatges digitals utilitzant diferents programes de dibuix per ordinador.
 - 3.2. Projecta un disseny publicitari utilitzant els diferents elements del llenguatge gràficoplàstic.
 - 3.3. Realitza, seguint l'esquema del procés de creació, un projecte personal.
4. Mostrar una actitud crítica davant les necessitats de consum creades per la publicitat i rebutjar els elements que suposen discriminació sexual, social o racial.
 - 4.1. Analitza elements publicitaris amb una actitud crítica des del coneixement dels elements que els componen.

Procediments i actituds.

Les adaptacions en metodologia didàctica són un recurs que es pot introduir en les formes d'enfocar o presentar determinats continguts o activitats com a conseqüència de:

- Els distints graus de coneixements previs detectats en els alumnes.
 - L'existència de diferents graus d'autonomia i responsabilitat entre els alumnes.
 - La identificació de dificultats en processos anteriors amb determinats alumnes.
- etc.

Aquestes modificacions no haurien de produir-se només com a resposta a la identificació de dificultats, sinó com a prevenció de les mateixes.

- Activitats d'aprenentatge diferenciades: reforç i ampliació:

Les activitats educatives que es plantegen han de situar-se entre el que ja saben fer els alumnes de

manera autònoma i el que són capaços de fer amb la ajuda del professor o dels seus companys, de tal forma que ni siguin massa fàcils i, per consegüentment, poc motivades per alguns alumnes, ni que estiguin tan llunyà del que poden realitzar que les resulten igualment desmotivadors, a més de contribuir a crear una sensació de frustració gens favorable per l'aprenentatge.

Quan es tracta d' alumnes que manifesten alguna dificultat per treballar determinats continguts, s' ha d' ajustar el grau de complexitat de l' activitat i els requeriments de la tasca a les seves possibilitats. Això implica una doble exigència:

- Un anàlisi dels continguts que es pretenen treballar, determinant quins són fonamentals i quins complementaris o d'afegit.
 - Tenir previst un número suficient d'activitats per cada un dels continguts considerats com a fonamentals, amb distint nivell de complexitat, que permeti treballar aquests mateixos continguts amb exigències distintes. També tindrem activitats referides als continguts complementaris o d' ampliació per treballar-los posteriorment.
- **Criteris i estàndards d'aprenentatge avaluables.**
 - **Seqüenciació i temporalització.**

L'assignatura s'impartirà als alumnes 3 sessions per setmana.

Globalment es treballen diferents aspectes de cada bloc durant cada trimestre. Per norma general, durant el primer trimestre es donen els aspectes que puguin donar peu al caràcter més introductori de l'assignatura. I a mesura que el curs va avançant s'imparteixen les parts, també en funció, del que millor afavoreixen l'evolució i l'aprenentatge. Però si es desitja la seqüenciació en concret pot ser revisada a la programació d'aula del professor.

- **Instruments d'avaluació i de qualificació.**

A • Instruments d'avaluació i de qualificació

Execució correcta dels exercicis, que es suposa que has d'aconseguir i seguir les instruccions per aconseguir-ho. (40%)

Escollir la explicació del professor i no interrompre si no és necessari i no té a veure amb el tema. És important tenir un comportament tranquil durant la realització de les tasques. No aixecar-se sense permís del professor. Actitud (20%)

Aprendre a organitzar-se el temps, i ser responsable i puntual pel que fa a les data d'entrega.

S'avalua el treball diari a classe, el laboració de projectes, participació, creativitat, originalitat.

En resum:

80% Exercicis de classe, treballs realitzats a casa, projectes, làmines.

20% Actitud. aprendre a organitzar-se el temps, i ser responsable i puntual pel que fa a les dates

d'entrega.

No ser puntuals amb l'entrega vos pot arribar a costar fins a un (50%) de la nota.

- **Criteris de promoció i recuperació de la matèria a juny i a setembre.**

El procediment a seguir per a recuperar la matèria de plàstica de 1er d' ESO és el següent:

Es contempla una recuperació de pendents per a l'alumnat que tingui l'àrea d'Educació Plàstica i Visual suspesa en els següents casos:

- Alumnes de 2n ESO amb Plàstica i Visual de 1r ESO pendent.
- Alumnes de 3r ESO amb Plàstica i Visual de 1r ESO pendent.
- Alumnes de 4t ESO amb Plàstica i Visual de 1r ESO pendent.
- Alumnes de 4t ESO amb Plàstica i Visual de 3r ESO pendent.

En tots els casos mencionats els alumnes que no aprovaren l'assignatura i promocionaren hauran de realitzar un dossier d'activitats segons el nivell que hagin de recuperar. Es prepararà un dossier diferent per a cada nivell i el departament determinarà la data de lliurament del mateix. El lliurament d'aquest dossier (realitzat) donarà dret a l'alumne a aprovar l'assignatura sempre i quan estigui complet i amb la màxima qualitat possible.

Les professores del departament s'encarregaran d'informar puntualment els alumnes del procediment de recuperació, així com d'assessorar-los en totes les qüestions i dubtes que hi puguin sorgir durant la realització del dossier preliminar. Per a realitzar qualsevol consulta l'alumnat es posarà en contacte amb la professora titular que té l'any en curs. En cas de no fer plàstica durant aquest curs l'alumnat es dirigirà a la cap de departament per a realitzar les consultes.

Es lliuraran els dossiers abans de finalitzar el primer trimestre, amb una sèrie d'activitats que s'avaluaran al 100%, és a dir la recuperació consisteix en que l' alumne **realitzi tots i cada un dels treballs assignats**, amb la màxima cura i bona presentació i la recuperació dependrà exclusivament del dossier. S'avaluarà del 0 al 10 de puntuació. El departament dona un termini molt ample, fins al més de maig per que l'alumne tingui temps de fer la feina be i lliurar - la amb temps. A la tercera avaluació de cada curs es reflectiran les assignatures pendents, qui no es presenti tindrà una qualificació 0 i es podrà presentar al setembre, si no es presenta tindrà un **No Presentat**. Un alumne que dugui la pendent de 3r d' ESO i estigui matriculat a quart haurà de lliurar igualment el dossier de tercer, tindrà a més l'ajuda i orientació de la professora de quart.

- **Avaluació de la pràctica docent .** (Memòria) D'acord amb la LOMCE, article 6, avaluacions 4), *els professors han d'avaluar tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent, per a la qual cosa han d'establir indicadors d'assoliment en les programacions docents.* (veure document annex.)

Totes les assignatures. Apartats :

- Continguts (Conceptes, procediments , actituds)
- Criteris i estàndards d'aprenentatge avaluables.
- Seqüenciació i temporalització.
- Instruments d'avaluació i de qualificació
- Criteris de promoció i recuperació de la matèria a juny i a setembre.
- *Avaluació de la pràctica docent . (Memòria) D'acord amb la LOMCE, article 6, avaluacions 4), els professors han d'avaluar tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent, per a la qual cosa han d'establir indicadors d'assoliment en les programacions docents. (veure document annex.)*

6. Batxillerat.

Objectius (Article 4)

El batxillerat ha de contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats que els permetin:

- a) Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució espanyola i pels drets humans, que fomenti la coresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa.*
- b) Consolidar una maduresa personal i social que els permeti actuar de forma responsable i autònoma i desenvolupar l'esperit crític.*
- c) Preveure i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials.*
- d) Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats entre homes i dones, analitzar i valorar críticament les desigualtats i les discriminacions existents, i en particular la violència contra la dona, i impulsar la igualtat real i la no-discriminació de les persones per qualsevol condició o circumstància personal o social, amb una atenció especial a les persones amb discapacitat.*
- e) Consolidar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per aprofitar eficaçment l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.*
- f) Dominar, tant en l'expressió oral com en l'escrita, la llengua catalana i la llengua castellana.*
- g) Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres.*
- h) Emprar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.*
- i) Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seva evolució.*
- j) Participar de forma solidària en el desenvolupament i la millora de l'entorn social.*
- k) Conèixer, valorar críticament i respectar la cultura de la qual formen part les Illes Balears, així com la seva història i el seu patrimoni artístic i cultural.*
- l) Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat triada.*
- m) Comprendre els elements i procediments fonamentals de la investigació i dels mètodes científics. Conèixer i*

valorar de forma crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com consolidar la sensibilitat i el respecte envers el medi ambient.

n) Consolidar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, feina en equip, confiança en un mateix i sentit crític.

o) Desenvolupar la sensibilitat artística i literària i el criteri estètic com a fonts de formació i enriquiment cultural.

p) Utilitzar l'educació física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social.

q) Consolidar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la seguretat viària.

6.1 Primer curs.

6.1 Primer curs. DIBUIX TÈCNIC I

- Continguts: Conceptes
Procediments
Actituds

Continguts:

a) Geometria Plana

1. Traçats fonamentals en el pla

Conceptes

Materials: compàs, regle, escaire, cartabó, llapis, estilògrafs.

Llocs geomètrics: definició.

Segments i rectes: operacions amb segments, mediatris. Paral·lelisme. Perpendicularitat.

Angles: tipologia, operacions amb angles, construccions d'angles amb compàs i amb escaire i cartabó, bisectrius.

Circumferències: elements de la circumferència, angles de la circumferència.

Procediments

Utilització correcta del compàs, l'escaire, el cartabó, el regle i el llapis.

Realització amb els estris bàsics de dibuix dels traçats geomètrics fonamentals del paral·lelisme, la perpendicularitat, els segments, els angles i les circumferències.

Localització i utilització de la informació adequada en l'execució d'exercicis.

Realització dels càlculs necessaris per a la resolució de problemes geomètrics.

Ús correcte de les tècniques del traçat geomètric en la resolució de treballs.

Actituds, valors i normes

Utilització exacta dels fonaments del dibuix geomètric.

Valoració de la importància del dibuix en el desenvolupament de la societat.

Ús correcte i sistemàtic del lèxic específic del dibuix tècnic.

Hàbit d'usar correctament els estris de dibuix.

Mètode de treballar endreçadament amb ordre i pulcritud.

2. Polígons

Conceptes

Triangles: definició, propietats i classes. Construccions.

Quadrilàters: definició i classificació. Construccions.

Polígons: definició i classificació. Mètodes generals de construcció de polígons.

Procediments

Construcció de triangles diversos, depenent de les dades conegudes.

Construcció de quadrilàters diversos, depenent de les dades conegudes.

Construcció de polígons regulars pels mètodes generals.

Execució de traçats en treballs complexos.

Incorporació de la notació i simbologia en el traçat de triangles, quadrilàters i polígons.

Identificació i aplicació dels càlculs necessaris per a la resolució de problemes relacionats amb triangles, quadrilàters i polígons regulars.

Localització i utilització de la informació adequada en l'execució d'exercicis geomètrics.

Realització amb els estris bàsics de dibuix dels traçats geomètrics fonamentals en la construcció de formes poligonals.

Actituds, valors i normes

Utilització exacta i precisa dels fonaments del traçat geomètric fonamental.

Ús sistemàtic i correcte de la simbologia i el lèxic específics del dibuix tècnic.

Reconeixement de la importància de la teoria aplicada al dibuix.

Respecte per les normes aplicades per conveni al dibuix tècnic.

Valoració de l'avenç en les tècniques habituals d'aplicació en els problemes de dibuix.

Hàbit d'usar correctament els estris de dibuix en la resolució de treballs relacionats amb formes poligonals.

Mètode de treball endreçat amb ordre i pulcritud.

3. Relacions i transformacions geomètriques

Conceptes

Relacions geomètriques: proporcionalitat. Proporcionalitat directa: teorema de Tales i les seves aplicacions a operacions amb segments i circumferències. Escales: tipus i la seva aplicació. Proporcionalitat inversa. Igualtat.

Transformacions geomètriques: classificació. Simetria, gir i translació com a casos particulars de l'homologia.

Procediments

Divisió de circumferències en "n" parts iguals.

Representació de les diferents escales i realització del triangle universal d'escales.

Construcció de dibuixos aplicant les diverses classes d'escales.

Construcció de figures iguals a d'altres pels diferents mètodes: per còpia d'angles, per coordenades, per radiació, per triangulació, per quadrícula.

Aplicació i ampliació de la geometria euclidiana.

Representació de les relacions amb la geometria descriptiva.

Construcció d'elements geomètrics fonamentals.

Realització de formes geomètriques.

Execució amb els estris bàsics de dibuix de problemes gràfics de proporcionalitat i dels traçats de geometria

projectiva.

Utilització i aplicació de la simbologia i el lèxic específics de les relacions i transformacions geomètriques.

Utilització sistemàtica de la informació de les relacions i transformacions en l'execució d'exercicis geomètrics.

Representació dels càlculs necessaris per a la resolució de treballs relacionats amb la proporcionalitat, les escales, la igualtat, simetria, la translació i el gir.

Utilització de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb les relacions i transformacions.

Actituds, valors i normes

Reconeixement de la importància dels principis de geometria descriptiva aplicats al dibuix.

Valoració dels avenços en les tècniques de la geometria mètrica.

Hàbit d'ús sistemàtic i correcte de la simbologia i el lèxic específics de les relacions i transformacions geomètriques.

Utilització i tractament adequat de la informació referent a la geometria.

Reconeixement de les normes aplicades per conveni al dibuix tècnic.

Interès per aplicar les tècniques de la geometria projectiva.

Ús correcte dels instruments de dibuix en la resolució de treballs.

Mètode de treball pulcre, ordenat i polit.

4. Tangències

Conceptes

Tangències: propietats. Tangències entre rectes i circumferències i entre circumferències entre si.

Enllaços: tipus i la seva aplicació.

Procediments

Realització de les construccions bàsiques de tangències.

Aplicació de les propietats de les tangències.

Construcció de dibuixos analitzant i ordenant tots els casos de tangències.

Realització del traçat de circumferències tangents coneixent-ne el radi.

Realització del traçat de circumferències tangents sense conèixer-ne el radi.

Realització amb correcció dels enllaços corresponents en el disseny d'objectes senzills.

Utilització i aplicació del lèxic i la simbologia en el dibuix tècnic.

Representació del procediment gràfic de sumar i restar magnituds.

Actituds, valors i normes

Reconeixement de formes de l'entorn dissenyades o construïdes a partir d'elements tangents.

Valoració de l'avenç en les aplicacions de les tangències.

Hàbit d'ús del lèxic de les tangències i els enllaços.

Utilització i tractament adequat de la informació referent a les tangències.

Reconeixement de les normes i propietats de les tangències en el dibuix tècnic.

Ús correcte dels instruments de dibuix en la resolució de treballs gràfics.

Hàbit de treballar amb pulcritud, ordre i precisió.

5. Corbes planes

Conceptes

Corbes tècniques: definició, propietats, classificació, traçat i la seva aplicació al dibuix tècnic. Oval. Ovoide.

Espiral. Voluta.

Corbes còniques: definició, propietats, classificació, traçat i la seva aplicació al dibuix tècnic. El·lipse. Hipèrbola. Paràbola.

Procediments

Realització d'ovals, ovoides, espirals i volutes en diferents variants segons les dades.

Aplicació de les propietats de les corbes tècniques.

Construcció de corbes còniques a partir de dades conegudes.

Aplicació de les seccions d'un con: circumferència, el·lipse, paràbola, hipèrbola.

Representació del traçat de les propietats de les corbes tècniques i de les corbes còniques.

Utilització i aplicació del lèxic i la simbologia específics de les corbes.

Interpretació dels enuncisats dels problemes relacionats amb la construcció de corbes.

Utilització de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb les corbes còniques.

Actituds, valors i normes

Reconeixement de l'avenç en les aplicacions de les propietats de les corbes.

Hàbit d'ús del lèxic de les corbes planes.

Utilització i tractament adequat de la informació referent a les corbes.

Valoració de les normes, l'origen i les característiques de les corbes aplicades al dibuix tècnic.

Hàbit d'ús correcte dels instruments de dibuix en la resolució de treballs gràfics.

Costum de treballar amb pulcritud, ordre i polidesa.

b) Geometria descriptiva

Continguts:

6. Sistemes de representació

Conceptes

Geometria descriptiva: definició.

Sistemes de representació: fonaments dels distints sistemes, característiques i utilització òptima de cada un d'ells.

Procediments

Entendre la necessitat i importància dels diversos sistemes de representació.

Coneixement de la correcta utilització de cada un dels sistemes.

Utilització correcta del lèxic específic de cada un dels sistemes de representació.

Actituds, valors i normes

Valoració de la importància del coneixement de la geometria descriptiva.

Valoració de la importància dels sistemes de representació per a la projecció de formes.

Interès per conèixer la forma en què es representen els cossos en cada un dels sistemes.

Rutina d'ús del lèxic en els distints sistemes de representació.

7. Sistema dièdric

Conceptes

Sistema dièdric: fonaments. Elements que intervenen en el sistema dièdric: plans de projecció, línia de terra, plans bisectors, cota, allunyament.

Sistema dièdric directe : fonaments . Elements que intervenen en el sistema dièdric directe. Relacions entre plans.

Punt, recta, pla: representació i alfabet. Representació per coordenades. Rectes particulars del pla. Tercera projecció.

Figures planes: projeccions.

Paral·lelisme i perpendicularitat.

Veritables magnituds: angles.

Procediments

Aplicació de les propietats del sistema dièdric clàssic i directe

Representació i traçat en sistema dièdric del punt, de la recta i del pla.

Utilització i aplicació de les posicions de la recta, el punt i el pla.

Reconeixement de la tercera projecció i la seva aplicació.

Realització i resolució de problemes de representació de figures planes.

Aplicació de les propietats del paral·lelisme entre el punt, la recta i el pla, en sistema dièdric.

Aplicació de les propietats de la perpendicularitat entre el punt, la recta i el pla, en sistema dièdric.

Realització amb correcció dels problemes d'angles i obtenció de les seves veritables magnituds.

Execució correcta del lèxic i la simbologia en el sistema dièdric.

Interpretació correcta dels enunciats dels problemes.

Utilització adequada de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb el sistema dièdric.

Actituds, valors i normes

Valoració de l'avenç en el sistema dièdric de representació.

Hàbit d'ús del lèxic i la simbologia en sistema dièdric.

Valoració i tractament adequat de la informació referent al sistema dièdric.

Utilització de les normes i característiques del sistema dièdric aplicades al dibuix tècnic.

Hàbit d'ús correcte dels instruments de dibuix en la resolució de treballs gràfics en sistema dièdric.

Costum de treballar amb pulcritud, ordre i exactitud.

8. Sistema axonomètric

Conceptes

Axonometria ortogonal i axonometria obliqua.

Sistemes axonomètrics ortogonals: fonaments. Triangle fonamental.

Sistema axonomètric isomètric. Escala isomètrica i coeficient de reducció.

Punt, recta, pla: representació i posicions. Traces de la recta i del pla. Parts vistes i ocultes.

Pas del sistema dièdric a l'axonomètric.

Figures planes: perspectiva isomètrica de figures planes i de la circumferència.

Volums: perspectiva isomètrica de cossos senzills.

Sistemes axonomètrics oblics: fonaments.

Sistema de perspectiva cavallera. Dades del sistema, escales gràfiques i coeficient de reducció.

Punt, recta, pla: representació.

Pas del sistema dièdric a la perspectiva cavallera.

Figures planes: perspectiva cavallera de figures planes i de la circumferència.
Volums: perspectiva cavallera de sòlids senzills.

Procediments

Representació i traçat en el sistema axonomètric isomètric.
Aplicació de l'escala isomètrica i del coeficient de reducció i construcció d'escala gràfica.
Representació del punt, la recta i el pla i les seves posicions.
Execució gràfica de les parts vistes d'una recta.
Realització de traçats del pla i la recta conjuntament en perspectiva isomètrica.
Resolució de problemes de definició de punts, rectes i plans.
Representació de figures planes en sistema isomètric.
Traçat correcte de perspectives isomètriques de sòlids senzills partint de les seves vistes dièdriques i viceversa.
Realització de traçats aplicant els fonaments pràctics de la perspectiva cavallera.
Aplicació de l'escala gràfica i del coeficient de reducció de la perspectiva cavallera.
Representació del punt, la recta i el pla i les seves posicions en perspectiva cavallera.
Execució gràfica de les parts vistes de la recta i del pla en perspectiva cavallera.
Realització de traçats del pla i la recta conjuntament en perspectiva cavallera.
Representació de figures planes en perspectiva cavallera.
Traçat correcte de perspectives cavalleres de sòlids senzills partint de les seves vistes dièdriques i viceversa.
Resolució de problemes de perspectiva cavallera.
Utilització del lèxic i la simbologia en el sistema isomètric i en la perspectiva cavallera.
Interpretació correcta dels enunciats en la resolució gràfica de problemes isomètrics i de perspectiva cavallera.
Correcció en la realització dels traçats isomètrics i de perspectiva cavallera.

Actituds, valors i normes

Valoració de la necessitat i importància del sistema isomètric i de la perspectiva cavallera.
Valoració del lèxic i la simbologia dels sistemes axonomètrics.
Valoració i tractament adequat de la informació referent al sistema axonomètric.
Costum d'utilització correcta dels instruments de dibuix en la resolució de qüestions gràfiques relacionades amb el sistema isomètric i la perspectiva cavallera.
Hàbit d'auto-avaluació de les perspectives realitzades.
Hàbit de treball endreçat, sistemàtic i polit.

• **Criteris i els estàndards d'aprenentatge avaluable.**

- Identificar, descriure i representar a mà alçada, formes i estructures geomètriques senzilles a partir d'uns referents, ja siguin reals o imaginats, mitjançant vistes o perspectives.
- Representar formes pròpies de la geometria mètrica, inclosos els traçats fonamentals i de polígons, i fer servir les relacions i transformacions geomètriques necessàries per a un correcte desenvolupament del dibuix.
- Dissenyar objectes d'ús comú i no excessivament complexos, en els quals intervinguin problemes de tangències.
- Traçar corbes tècniques i còniques a partir de la seva definició.
- Utilitzar el sistema dièdric per representar figures planes i les relacions més usals entre els elements

bàsics.

- Representar la perspectiva isomètrica i cavallera de sòlids senzills, prenent-ne com a referència les vistes fonamentals i viceversa.
- Representar gràficament formes planes i volums senzills en perspectiva cònica frontal i obliqua, a partir de la seva definició i el traçat dels seus elements fonamentals, per tal d'obtenir determinades vistes.
- Valorar les possibilitats que ofereix el dibuix tècnic i entendre'l com un recurs bàsic per a la creació de formes noves, essencials per a la millora del nostre entorn.
- Realitzar dibuixos tècnics a distinta escala, utilitzant les escales normalitzades i traçant escales gràfiques, i aplicar aquestes a la lectura i interpretació de les mides reals sobre plànols ja dibuixats.
- Obtenir la representació de peces i elements senzills a partir de les vistes i valorar la correcta aplicació de les normes pel que fa a croquisació, escales i acotació.
- Aplicar correctament la normalització en l'elaboració i la presentació final de propostes, quant a format, línies i retolació.
- Seleccionar els instruments i les tècniques gràfiques adients a la proposta de treball i realitzar els traçats amb precisió, pulcritud i convenient grau d'acabat.
- Utilitzar amb precisió i rigor la terminologia i notació específica del dibuix tècnic.
- Expressar-se amb un català propi del nivell educatiu tant oral com escrit.

- **Seqüenciació i temporalització. Criteris.**

L'assignatura s'impartirà als alumnes durant 4 sessions per setmana

Durant el primer trimestre es veuran els continguts de geometria plana. Seguint l'ordre establert a la programació.

Durant el segon trimestre els de geometria descriptiva: sistemes de representació i sistema dièdric.

Durant el tercer trimestre acabariem de treballar el sistema dièdric i el sistema axonomètric.

- **Instruments d'avaluació i qualificació**

Es proposa començar per la geometria mètrica, continuar per la geometria descriptiva sistema dièdric i acabar amb axonomètric, per aquest ordre, tot i que són possibles altres plantejaments.

Els diferents nivells en el procés d'aprenentatge se sostenen un sobre l'altre, de tal manera que per aconseguir entendre unes coses es fa necessari haver entès les anteriors. Això obliga a tenir molt d'esment a l'hora d'ordenar de forma escalonada i lògica aquests continguts.

És necessari, també, calibrar el nivell de complexitat dels temes que estam tractant per adaptar-nos al ritme d'aprenentatge del grup.

És, per tant, molt important tenir en compte que per aconseguir la construcció d'aprenentatges significatius hem de partir sempre dels coneixements previs de l'alumne/a, ja que la capacitat de comprensió no depèn principalment de la quantitat d'informació que reben, sinó, sobretot, de la manera com s'estructuren aquests coneixements.

Totes les representacions gràfiques que el professor presenti han de ser clares i cal que exemplifiquin amb

exactitud i sense ambigüitats el que es vol dir en cada moment.

És també convenient ensenyar a l'alumne/a a resoldre un mateix problema utilitzant distints mètodes.

D'aquesta manera podrà veure els avantatges i els inconvenients de cada un dels camins seguits, i s'adonarà de les complicacions i les pèrdues de temps que pot suposar prendre solucions que no siguin idònies.

El professorat, per assegurar el procés d'aprenentatge, ha de disposar de mecanismes reguladors, com exercicis de classe, treballs a casa, seguiment de l'atenció de l'alumne, etc., que permetin detectar qualsevol problema de comprensió en el mateix moment de presentar-se, així com també proposar activitats alternatives i diferents metodologies de treball per solucionar aquestes dificultats.

En alguns casos pot ser convenient plantejar propostes de treball en grup. Aquesta estratègia, a més de permetre la interrelació de l'alumnat, ajuda l'alumne a valorar el treball dels altres, a ser més exigent amb el seu propi treball i la majoria de vegades possibilita que aquells alumnes que tinguin més dificultats s'involucrin més en l'assoliment dels objectius.

Per completar la feina feta a classe amb exercicis per realitzar a casa convé disposar d'una gran varietat d'exercicis amb diferents graus de dificultat.

Cal disposar d'una biblioteca d'aula on l'alumne pugui consultar diferents plantejaments en l'exposició dels continguts o simplement per ampliar coneixements.

Criteris de qualificació

Una vegada feta l'avaluació inicial, hem d'observar els progressos i els canvis, així com reconduir intencions, concretar resultats i adequar les activitats a les necessitats detectades. D'aquesta manera serem capaços de fer avaluacions efectives, no tan sols per tenir resultats quantificables que es reflecteixin en una nota determinada, sinó sobretot per mantenir aquesta "autoalimentació" entre avaluació i procés d'aprenentatge. Els instruments per a aquest tipus d'avaluació (avaluació formativa) poden ser molt variats; inclouen des de la valoració de totes les activitats dutes a terme dins la classe, fins a l'observació de les activitats de l'alumne envers el treball en grup o simplement amb el seu propi treball.

En acabar un tema, un bloc de continguts, o un conjunt de continguts determinats, es realitzarà una avaluació específica que ens doni informació sobre les capacitats i els objectius assolits per l'alumne (avaluació sumativa). Aquesta avaluació es realitzarà generalment a través de proves objectives, com ho pot ser l'examen que tots coneixem.

La durada dels exàmens ha de ser coherent amb la quantitat de temps necessari per fer els exercicis, d'igual manera que el nivell de dificultat.

És importantíssim avaluar de manera rigorosa els continguts actitudinals i sobretot els procedimentals. Aspectes com la utilització correcta dels estris de dibuix, l'ús correcte del lèxic específic de l'assignatura o, simplement, l'hàbit de treballar amb pulcritud, ordre i precisió, són continguts avaluables al llarg de tot el curs. També és important revisar el quadern teòric dels alumnes amb una certa periodicitat a fi de promoure l'hàbit de tenir-lo ordenat, net i que sigui comprensible pels mateixos alumnes.

La nota de cada avaluació sortirà de la següent fórmula:

1r exàmen contarà un 10%.

2n exàmen contarà un 30%.

3r exàmen contarà un 60%.

En cas de no tenir temps per a realitzar tres proves els percentatges variaran de la següent manera:

1r exàmen contarà un 30%.

2n exàmen contarà un 70%.

La correcta utilització dels estris de dibuix, l'ús correcte del lèxic específic, pulcritud, ordre i precisió (errades de dibuix) són continguts qualificables a la nostra matèria i, per tant, poden restar punts a cada un dels exercicis presentats, ja sigui a exercicis aïllats com a proves objectives. Aquest tipus de errades per norma suposaran una penalització de 0'25 a 0'5 punts menys en funció de la seva gravetat.

S'ha de tenir en conte que al nivell de batxillerat la qualificació s'ha de especificar amb números sencers.

- **Criteris de promoció i recuperació de la matèria a juny i a setembre.**

La nota final del curs serà la nota ponderada de les tres avaluacions seguint els mateixos criteris de percentatges de les avaluacions.

1ª avaluació contarà un 10%.

2ª avaluació contarà un 30%.

3ª avaluació contarà un 60%.

En cas de suspendre l'avaluació final, el departament programarà un únic examen global de recuperació, durant la setmana assignada per la direcció del centre, a tal efecte. En cas de no recuperar l'alumne s'hauria d'examinar de tota la matèria pel més de setembre.

- **Avaluació del professorat. D'acord amb la LOMCE, article 6, avaluacions 4), els professors han d'avaluar tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent, per a la qual cosa han d'establir indicadors d'assoliment en les programacions docents. VEURE DOCUMENT ANNEX.**

6.2. CULTURA AUDIOVISUAL I

- **Continguts:** Conceptes
Procediments
Actituds

Continguts:

1 La imatge fixa i els seus llenguatges:

Conceptes:

Els codis que conformen els diferents llenguatges: plans, angulacions, composicions

La fotografia. La càmera fotogràfica: components i evolució

Sistemes de captació i tractament d'imatges fixes.

Procediments:

Visionat del power point elaborat per a fer un recorregut a través de la història de la fotografia des dels precursors fins a l'era digital.

Explicació i mostra d'una càmera fotogràfica analògica com a eina per a comprendre la teoria i tècnica de la reproducció fotogràfica (V.O., diafragma, lents, sensibilitat, ampliació i tècniques de laboratori...)

Visionat de fotografies com exemple de diferents tipus d'exposició, angles, lents, i fotomuntatges.

Elaboració d'un book fotogràfic envers un tema triat pels alumnes experimentant el que s'ha explicat.

Exposició del treball d'un fotògraf.

Actituds:

Valoració dels llenguatges visuals per desenvolupar i potenciar la comunicació.

Interès per observar, analitzar i treballar amb diferents tipus d'imatges, Valoració de l'esforç que requereix l'elaboració d'imatges, tant pròpies com alienes

Valoració de la fotografia com una forma d'expressió artística

Atenció en l'observació visual.

Valoració dels llenguatges visuals per augmentar les possibilitats de comunicació.

Interès per conèixer qualsevol manifestació artística.

Respecte de l'opinió dels companys.

Interès per la recerca d'informació visual.

Actitud oberta davant del desenvolupament tecnològic i les seves repercussions sobre el món de l'art i la comunicació.

Esforç per reconèixer i utilitzar adequadament els elements de comunicació audiovisual.

Esforç per desenvolupar la creativitat en l'àmbit de la narració amb imatges.

Atenció en l'observació dels referents o les imatges que es treballin.

Actitud crítica pel que fa a la forma i continguts dels missatges publicitaris.

Curiositat davant de les possibilitats expressives i estètiques que ens proporcionen els mitjans informatitzats.

Interès per expressar-se de manera original i superar possibles estereotips.

Actitud crítica i de rebuig davant de tot tipus de discriminació sexual, social, racial o de creences, que pugui aparèixer en produccions visuals o audiovisuals.

Valoració del patrimoni cultural i artístic audiovisual de la Comunitat i del Estat Espanyol.

2 La imatge en moviment: el cine

Conceptes:

Fonaments perceptius i tècnics del cine. La il·lusió de moviment.

Recursos expressius específics de la imatge en moviment: plans, escenes i seqüències. Expressions del temps (continuitat, salt enrere i salt endavant) i de l'espai. El muntatge. La banda sonora. Els efectes especials.

El cinema com a mitjà d'expressió artística: història i funció social del cinema.

Els gèneres cinematogràfics. Principals moviments expressius i aportacions d'autors individuals significatius.

Literatura i guió cinematogràfic.

Gèneres i tècniques bàsiques d'animació.

Procediments:

Exemplificació de tots els recursos lligats al llenguatge cinematogràfic: tipus de pla, escena, seqüència, pla-seqüència, moviments de càmera, angulació, muntatge, pla subjectiu/objectiu, raccord, etc.

Per grups s'elaborarà un guió tècnic sobre una adaptació d'un conte infantil i en farà l' story - board. Visionat de diferents films com a exemple de gènere cinematogràfic i recerca dels recursos apresos anteriorment.

Integració de so i imatge. Producció multimèdia

Visionat de diferents capçaleres de pel·lícules de cinema com a exemple de la importància de la integració del so a l'estètica, gènere, "target" i la seva adequació a les intencions expressives de l'autor.

Actituds:

Interès per observar, analitzar i treballar amb diferents tipus d'imatges en moviment, en contextos diferents.

Valoració de l'esforç que requereix l'elaboració d'imatges, tant pròpies com alienes

Actitud de curiositat i interès per apreciar la qualitat formal i artística del cinema.

Atenció en l'observació visual.

Valoració dels llenguatges visuals per augmentar les possibilitats de comunicació.

Interès per conèixer qualsevol manifestació artística.

Respecte de l'opinió dels companys.

Interès per la recerca d'informació visual.

Actitud oberta davant del desenvolupament tecnològic i les seves repercussions sobre el món de l' art i la comunicació.

Esforç per reconèixer i utilitzar adequadament els elements de comunicació audiovisual.

Esforç per desenvolupar la creativitat en l'àmbit de la narració amb imatges.

Atenció en l'observació dels referents o les imatges que es treballin.

3 Els mitjans de comunicació i la publicitat

Conceptes:

Les funcions dels mitjans de comunicació: informativa, formativa i d'entreteniment. El paper dels mitjans en la configuració de l'opinió pública a través de la informació.

El llenguatge de la televisió. Característiques tècniques i expressives. Els gèneres televisius.

La televisió del futur. Televisió interactiva.

La ràdio. Característiques tècniques i expressives. Els formats.

Estudi d'audiències i programació. La ràdio i la televisió de servei públic.

Mitjans de comunicació d'accés lliure. Internet i la socialització de la informació, la comunicació i la creació. L'ús responsable de la xarxa.

Llibertat d'expressió i drets individuals de l'espectador.

El panorama audiovisual de les Illes Balears. Situació actual i perspectives de futur.

Funcions de la publicitat. Propaganda, informació i seducció.

Les noves formes de publicitat: emplaçament de producte, publicitat encoberta i subliminal.

Anàlisi d'espots publicitaris.

Procediments:

Visionat de diferents spots publicitaris com a exemples de aprofitament creatiu per a la venda d'un producte (funció econòmica). Anàlisi dels missatges subliminals.

La imatge personal com a auto-publicitat, recerca d' exemples als mitjans de comunicació per part de l' alumnat.

Reflexió envers la publicitat de dimensió social . Visionat d' spots de caire social (campanyes ONCE ,Ajuntaments, Ministeri de medi ambient, Tràfic, Tolerància Zero...)

Realització d' una campanya publicitària a nivell intern sobre un tema de caire social preocupant al nostre institut (medi ambient, brutor, relacions entre la comunitat educativa ...).

Visionat d' un programa de TV a fi d' avaluar les diferents lectures que són capaços de donar els alumnes.

Recerca de notícies amb idèntic fonament elaborades per diferents emissors; anàlisi dels diferents enfocaments segons l' emissor.

Actituds:

Valoració dels llenguatges visuals per desenvolupar i potenciar la comunicació.

Interès per conèixer diferents tipus de mitjans de comunicació, valorant en cadascun les seves possibilitats de comunicació.

Interès per observar, analitzar i treballar amb diferents tipus d' imatges, fixes i en moviment, en contextos distints.

Curiositat per les noves tendències que desenvolupen els diversos mitjans de comunicació.

Atenció en l'observació visual.

Valoració dels llenguatges visuals per augmentar les possibilitats de comunicació.

Interès per conèixer qualsevol manifestació artística.

Respecte de l'opinió dels companys.

Interès per la recerca d'informació visual.

Actitud oberta davant del desenvolupament tecnològic i les seves repercussions sobre el món de l' art i la comunicació.

Esforç per reconèixer i utilitzar adequadament els elements de comunicació audiovisual.

Esforç per desenvolupar la creativitat en l'àmbit de la narració amb imatges.

Atenció en l'observació dels referents o les imatges que es treballin.

Actitud crítica pel que fa a la forma i continguts dels missatges publicitaris.

Curiositat davant de les possibilitats expressives i estètiques que ens proporcionen els mitjans informatitzats.

Interès per expressar-se de manera original i superar possibles estereotips.

Actitud crítica i de rebuig davant de tot tipus de discriminació sexual, social, racial o de creences, que pugui aparèixer en produccions visuals o audiovisuals.

● **Criteris i estàndards d'aprenentatge avaluable.**

1. Establir les diferències entre imatge i realitat i les diverses formes de representació

Amb aquest criteri es tracta de comprovar la comprensió de les semblances i disparitats existents entre la vida real i la visió que ens ofereixen els mitjans audiovisuals i de comunicació.

2. Identificar els avanços que s'han produït al llarg de la història en el camp de les tecnologies de la informació i la comunicació i en l'evolució estètica dels missatges audiovisuals

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per identificar l'evolució tecnològica i estètica dels diferents productes audiovisuals als quals té accés.

3. Analitzar els elements espacials i temporals, característiques bàsiques, significat i sentit en la lectura d'imatges fixes i en moviment

Aquest criteri pretén avaluar la comprensió, per part de l'alumnat, de les diferències existents entre la lectura objectiva i subjectiva d'una mateixa imatge.

4. Identificar els elements bàsics del llenguatge audiovisual i utilitzar-los en la realització de produccions senzilles

A través d'aquest criteri es pretén valorar el coneixement dels components essencials que intervenen en la producció de documents audiovisuals, competència que permetrà realitzar produccions senzilles d'imatge fixa i en moviment.

5. Analitzar produccions radiofòniques i televisives, identificar les característiques dels diversos gèneres i distingir els estereotips més comuns presents en els productes audiovisuals

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar si l'alumnat ha adquirit una visió selectiva sobre l'oferta radiofònica i televisiva, distingeix els diversos gèneres i els tòpics més comuns presents en els programes més habituals. Es valorarà igualment la seva actitud com a receptor conscient, selectiu i crític davant els missatges i creacions audiovisuals.

6. Reconèixer i justificar les diverses funcions de la publicitat, diferenciar els elements informatius d'aquells altres relacionats amb l'emotivitat, la seducció i la fascinació

Amb aquest criteri es tracta de comprovar si saben distingir els diferents elements que incideixen en el receptor dels missatges publicitaris.

7. Identificar les possibilitats de les tecnologies de la informació i la comunicació, amb especial atenció als mitjans de comunicació d'accés lliure, com és Internet

- **Seqüenciació i temporalització. Criteris.**

L'assignatura s'impartirà als alumnes 3 sessions per setmana.

Durant el primer trimestre treballarem els conceptes d'imatge fixa i el seu llenguatge

Durant el segon trimestre els continguts de imatge en moviment i cinema

Durant el tercer trimestre els relacionats amb mitjans de comunicació de massa i publicitat.

- **Criteris i instruments d'avaluació i qualificació:**

Es valoraran tant les proves objectives com els exercicis de classe, ja siguin en forma de treball individual o projecte en grup, si bé no hem de descartar altres possibilitats com treballs fets a casa o activitats realitzades fora del centre lligades als continguts de l'assignatura.

Serà necessari, sobre tot a primer de batxillerat, on ens podem trobar amb una diversitat considerable, avaluar el punt de partida en què es troba l'alumnat (avaluació inicial).

Una vegada feta l'avaluació inicial, hem de continuar observant els progressos i els canvis, així com reconduir intencions, concretar resultats i adequar les activitats a les necessitats detectades. D'aquesta manera serem

capaços de fer avaluacions efectives, no tan sols per tenir resultats quantificables que es reflecteixin en una nota determinada, sinó sobretot per mantenir aquesta “auto-alimentació” entre avaluació i procés d’aprenentatge. Els instruments per a aquest tipus d’avaluació (avaluació formativa) poden ser molt variats; inclouen des de la valoració de totes les activitats dutes a terme dins la classe, fins a l’observació de les activitats de l’alumne envers el treball en grup o simplement amb el seu propi treball.

En acabar un tema, un bloc de continguts, o un conjunt de continguts determinats, es realitzarà una avaluació específica que ens doni informació sobre les capacitats i els objectius assolits per l’alumne (avaluació sumativa). Aquesta avaluació es realitzarà generalment a través de proves objectives, com ho pot ser l’examen que tots coneixem.

La durada dels exàmens ha de ser coherent amb la quantitat de temps necessari per fer els exercicis, d’igual manera que el nivell de dificultat .

És importantíssim avaluar de manera rigorosa els continguts actitudinals i els procedimentals. Aspectes com la utilització correcta dels mitjans audiovisuals, l’ús correcte del lèxic específic de l’assignatura o, simplement, l’hàbit de treballar amb pulcritud, ordre i interès, són continguts avaluables al llarg de tot el curs. També és important revisar el quadern teòric dels alumnes amb una certa periodicitat a fi de promoure l’hàbit de tenir-lo ordenat, net i que sigui comprensible pels mateixos alumnes.

Qualificació

La nota de cada avaluació serà el resultat de la suma de les següents parts:

40% TREBALLS PRÀCTICS

40% TREBALLS TEÒRICS

10% PROVA TEÒRICA (EXAMEN)

10% ACTITUD

La nota dels treballs pràctics de cada avaluació serà la resultant de la mitjana de les qualificacions obtingudes a cada treball realitzat (siguin individuals o en grup).

Es tindran en compte tots els aspectes mencionats posteriorment a l’hora de millorar o empitjorar la qualificació (exercicis de classe, treballs per realitzar a casa, en grup, etc.). La nota final de cada avaluació fluctuarà en funció d’aquestes activitats de caire més pràctic, així com la revisió que farà el professor/a del quadern teòric al final de cada trimestre.

S’ha de tenir en conte que al nivell de batxillerat la qualificació s’ha de especificar amb números sencers.

La nota final del curs serà la nota ponderada de les tres avaluacions del curs (sempre que estiguin aprovades).

***Nota:** l’assistència a classe ha de ser constant i el seguiment regular. El caràcter de continuïtat del programa del curs crea el risc que un alumne/a quedi despenjat de la resta del grup si no te una assistència regular.

Per aquest motiu **cada alumne ha d’assistir a un 80% del total de períodes lectius durant cada trimestre.**

- **Criteris de promoció i recuperació de la matèria a juny i a setembre.**

Per aquells alumnes que no arribin a l’aprovat a qualsevol avaluació se’ls hi facilitarà la llista de treballs no realitzats o realitzats no correctament que hauran de repetir durant els dies de recuperació (en el cas de juny)

o en l'estiu (en el cas de les proves de setembre). Tant a la convocatòria de Juny (Recuperació) com a la de setembre.

Avaluació del professorat. D'acord amb la LOMCE, article 6, avaluacions 4), *els professors han d'avaluar tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent, per a la qual cosa han d'establir indicadors d'assoliment en les programacions docents.* VEURE DOCUMENT ANNEX.

6.3 DIBUIX ARTÍSTIC I

Dibuix Artístic a Batxiller.

INTRODUCCIÓ. Objectius Generals.

Actualment, s'entén el dibuix com una qualitat intel·lectual capaç de constituir-se en un veritable mitjà de comunicació de l'individu, com una resposta a la necessitat de relacionar-nos amb les altres persones.

Dibuixar és una acció d'ordre intel·lectual i valor autònom, no només un mitjà auxiliar per a la creació d'obres d'art. El llenguatge del dibuix permet transmetre idees, descripcions i sentiments.

D'altra banda, és necessari preparar l'alumnat per participar amb garanties d'èxit en la societat contemporània, on preval la imatge gràfica i plàstica com mitjà de comunicació.

Aquest auge es comprèn per la rapidesa en la captació del missatge i per l'associació d'universalitat i individualitat que permet la comunicació global, sense renunciar a les particularitats personals.

La funció comunicativa del dibuix distingeix entre les imatges la intenció de les quals és principalment analítica i aquelles en les quals prevalen criteris subjectius.

La primera equival a pensar i aprehendre les coses –formes i objectes– i, en ferho, reparar en la seva estructura i ordenació interna, la qual els confereix la funció i la forma. La segona comprèn les expressions de les formes sota plantejaments subjectius, per transmetre o intentar provocar sentiments i emocions.

Els continguts de la matèria de dibuix artístic presents en la modalitat del batxillerat d'arts encabeixen ambdues maneres de veure, desenvolupen els aspectes de la representació gràfica i plàstica de la forma –vocabulari i sintaxi– i presten atenció singular a les relacions espacials d'aquestes. Es pretén un sistema d'aprenentatge continu, en el qual tot coneixement nou tingui una aplicació directa i es compregui com a part d'un procés.

El valor formatiu d'aquesta matèria resideix, paral·lelament al desenvolupament de la personalitat de l'alumnat, en el foment de la capacitat de comprensió de les formes de l'entorn i en l'aprenentatge dels coneixements necessaris sobre materials, procediments i tècniques indispensables per garantir l'expressió del seu pensament visual i de la seva pròpia sensibilitat.

Els continguts s'agrupen entorn de dos conjunts conceptuals i temàtics, els quals fan referència a l'estructura i a la forma de manera relacionada: l'estructura com a manera d'establir l'organització interna i la forma com a aspecte exterior expressiu. No obstant això, com s'ha assenyalat anteriorment, els continguts adquireixen sentit en encabir-los en un procés on adquireix rellevància la seva utilització per a una expressió correcta.

Amb la present organització, el desenvolupament dels continguts de dibuix artístic I necessita una aproximació de manera objectiva. L'atenció se centra principalment en el coneixement dels elements constitutius de la forma i les seves articulacions i organitzacions elementals en l'espai.

En dibuix artístic II s'aprofundeix en l'estudi de relacions estructurals entre les formes i les seves variables espacials i lumíniques. S'expliquen les formes des de distintes intencions comunicatives i es desenvolupa l'ús

correcte dels instruments i materials.

Aquesta matèria pretén fomentar el desenvolupament de la sensibilitat artística i la creativitat dels alumnes, mitjançant la incorporació d'intencions expressives de caràcter subjectiu i la facilitació de recursos procedimentals per contribuir no només a una formació específica, sinó a la millora general de la persona. Així mateix, l'estudi d'aquesta matèria fomenta, a través de l'estímul de l'activitat artística, l'impuls de la sensibilitat estètica i la capacitat per formar criteris de valoració propis en l'àmbit de la plàstica en general, necessaris durant la formació escolar i al llarg de la vida.

Objectius:

1. Conèixer i distingir els elements bàsics de configuració de la forma i emprarlos correctament, segons criteris analítics, en la representació d'objectes de l'entorn o expressius sobre objectes reals o simbòlics.
2. Entendre la forma dels objectes que es representen com a conseqüència de la seva estructura interna i saber representar-la gràficament.
3. Comprendre les diferents dades visuals que tenen les formes com a parts relacionades d'un conjunt, tenir en compte especialment les proporcions que es donen entre elles i representar-les prioritàriament segons la importància que tenen en el conjunt i ignorant detalls superflus.
4. Emprar de manera eficaç els mecanismes de percepció relacionats amb les imatges plàstiques i desenvolupar la memòria visual i la retentiva per poder comunicar-se amb imatges procedents tant de l'exterior com de l'interior d'un mateix.
5. Valorar la importància de l'observació i estudi directe de les formes orgàniques de la naturalesa com a font de reflexió per a representacions de caràcter subjectiu.
6. Conèixer les lleis bàsiques de l'associació perceptiva i interpretar una mateixa forma o conjunt de formes amb diferents intencions comunicatives o expressives.
7. Conèixer la terminologia bàsica, així com els materials, tècniques i procediments adequats a la finalitat pretesa, valorar críticament la utilització adequada dels termes i procedir d'una manera racional i ordenada en el treball.
8. Conèixer els fonaments teòrics i pràctics del color i la utilització d'aquest, per a l'aplicació plàstica de manera raonada i expressiva.
9. Valorar la realització de modificacions combinatòries i aportar intencions expressives de caràcter subjectiu als dibuixos, com a mitjà per desenvolupar la sensibilitat estètica, la creativitat i el pensament divergent.
10. Adoptar hàbits de relació adequada (posició, proporció i gest) entre el propi cos, l'eina, el suport de la representació i el referent visual.
11. Mantenir una actitud respectuosa i oberta envers les exemplificacions i influències estètiques de l'art de cultures, properes i llunyanes, del present i del passat, pròpies i alienes.
12. Emprar els coneixements conceptuals i procedimentals per tal de fer anàlisi i crítica de l'obra pròpia i de la dels altres i usar espontàniament la terminologia adient.
13. Desenvolupar la memòria visual i la retentiva, a través d'exercicis que potencien els mecanismes perceptius i expressius al servei de la representació de formes i imatges procedents de l'exterior o del propi interior.
14. Utilitzar conscientment els coneixements adquirits com a instruments de control i autocorrecció de les produccions pròpies i com a recurs per comprendre millor les alienes.

- Continguts:

Bloc 1. La forma

- Introducció a la terminologia, materials i procediments utilitzats.
- Elements bàsics en la configuració de la forma.
- La línia com a element configurador de formes planes d'estructura geomètrica senzilla.
- Referents de la forma bidimensional: superposició, relativitat de la grandària.
- La línia com a element configurador de formes volumètriques d'estructura senzilla. Parts vistes i parts ocultes.
- La perspectiva. Aplicació de la perspectiva cònica al dibuix artístic.
- Proporció entre les parts d'una forma tridimensional.
- Transformacions de la forma tridimensional. Espai interior, espai exterior: representacions gràfiques. - Experimentació gràfica amb els elements estructurals de la forma.
- Anàlisi dels elements estructurals de la forma i aplicar-los en dibuixos del natural.
- Dibuix de formes de l'entorn, objectivament i subjectivament. Elaboració de processos de síntesi formal.
- Investigació gràfica sobre variables entre els elements estructurals de la forma. - Habitució a reconèixer la varietat de formes naturals i artificials. - Preocupació per fer ús de la varietat formal.
- Gaudi amb la interpretació de la naturalesa. - Sensibilització davant la incidència estètica de la forma.
- Interès per l'observació de l'entorn.

Bloc 2. Les formes associades. La composició

- Relació entre diferents formes en el plànol. Psicologia de la forma: lleis visuals associatives.
- Organitzacions compositives. Simetries, contrastos, tensions.
- Equilibri estàtic i dinàmic. Direccions visuals. - Principals lleis i principis compositius.
- Distinció de recursos compositius en obres figuratives i abstractes.
- Creació de composicions personals mitjançant recursos compositius amb intenció expressiva.
- Experimentació gràfica d'interaccions fons i forma.
- Investigació gràfica de les possibilitats que té la composició, entesa com estímul perceptiu.
- Apreciació de la importància dels agents compositius en les obres d'art, valorant les possibilitats que aquests agents aporten a la composició.
- Habitució a reconèixer i emprar les lleis principals i els principis compositius.
- Ús dels agents compositius intencionalment i autoconfiança en l'aplicació dels recursos compositius.

Bloc 3. El clarobscur

- Introducció a la terminologia, materials i procediments bàsics.
- La naturalesa de la llum. - La taca com a element configurador de la forma.
- Importància del clarobscur per a l'expressió del volum.
- Realització d'exercicis d'escales tonals mitjançant degradats de grisos, amb distints suports i eines de dibuix.
- Execució de diferents recursos d'entonació: traços unidireccionals i pluridireccionals. Puntejats amb densitats diverses.
- Representació dels efectes de llum i de lluentor, segons la textura dels materials de la forma.
- Aplicació al dibuix de l'entorn amb simulació de textures a formes, objectes i composicions, dibuixades a línia anteriorment.
 - Aplicació a la representació de models de guix, per mitjà de sanguines o carbonets, l'encaixat i el modelat creat per mitjà de la gradació de tons.
- Sensibilitat davant de les manifestacions de la llum i el clarobscur.
- Distinció de la riquesa de possibilitats expressives que contenen potencialment els diversos materials, procediments i tècniques de representació.
- Reconeixement de la llum i la taca com a mitjà de representació i d'expressió.
- Ús de diversitat de materials i tècniques de dibuix per aconseguir els resultats expressius cercats.

- Valoració crítica i adequada del tractament que es fa de la llum i el clarobscur en l'art.

Bloc 4. El color

- Introducció a la terminologia, materials i procediments bàsics.
- Percepció del color.
- Síntesi additiva i síntesi substractiva. Color llum i color pigment.
- Modificació del color. Conceptes de saturació, to i valor.
- Relacions harmòniques i interacció del color.
- Exploració de les interaccions entre colors juxtaposats i superposats, amb l'aplicació de procediments pictòrics opacs i transparents.
- Realització d'escales i composicions cromàtiques mitjançant l'aplicació de criteris d'harmonia i contrast.
- Obtenció d'efectes espacials segons la major o menor sensació d'apropament i/o d'expansió que presenten els colors.
- Exploració del pes visual del color com a factor d'equilibri en la composició.
- Realització de notes de color del natural.
- Hàbit d'observació i anàlisi del grau de riquesa cromàtica dels referents naturals i artificials.
- Interès per l'exploració de la diversitat cromàtica del color pigment.
- Sensibilitat en l'ús del color com a vehicle de l'expressivitat personal.

Bloc 5. Recursos de representació

- Recursos gràfics i plàstics. Contorn. Espai negatiu. Fons i figura. Escorç. Gradacions. Clarobscur. Perspectives.
- Experimentació dels recursos gràfics en la creació d'obres personals.
- Aplicació dels recursos gràfics en la interpretació dels objectes.
- Maneig dels diferents recursos de representació en la utilització dels procediments i tècniques del dibuix.
- Anàlisi de les conseqüències perceptives de l'ocupació dels recursos gràfics i plàstics. - Elaboració de composicions personals mitjançant l'ús d'aquests recursos amb intenció expressiva.
- Ús dels diversos recursos de representació tant en els esbossos com en les obres definitives - Actitud oberta a la diversitat expressiva.
- Interès per la utilització dels diversos recursos de representació en el dibuix i la necessitat d'utilitzar aquests recursos en la representació.
- Apreciació de la presència dels recursos de representació en obres d'art del patrimoni mundial.

- **Seqüenciació i temporització.**

El primer trimestre es treballarà sobretot el bloc 1 i 3.

El segon trimestre el bloc 2 i 4.

El tercer trimestre el bloc 5.

- **Criteris i instruments d'avaluació i de qualificació.**

Establir els estàndards d'aprenentatge avaluables.

1. Utilitzar amb propietat la terminologia específica corresponent als diferents continguts de la matèria, així com conèixer i utilitzar correctament els procediments i materials proposats (bloc 1).

- S'ha de valorar la capacitat de seleccionar, relacionar i emprar amb criteri la terminologia i els diversos materials, adequant-los a la consecució de l'objectiu plàstic desitjat.
- 2. Representar amb intenció descriptiva i mitjançant l'ús de la línia, formes tridimensionals sobre el plànol, amb atenció a la proporció i a les deformacions perspectives (blocs 1 i 2).
- Es vincula aquest criteri a la capacitat de destriar entre allò que és necessari i allò que és superflu; entre

el que és imprescindible i el que és irrellevant. Aquest procés facilita valorar la capacitat de captació dels elements gràfics essencials. S'ha de destacar que aquest criteri no busca evidenciar només la representació mimètica de les formes sinó seleccionar el més representatiu de la realitat observada.

- 3. Descriure gràficament formes orgàniques naturals, amb especial atenció a les organitzacions estructurals d'aquestes (blocs 1, 2 i 3).

- Aquest criteri valora el grau de destresa aconseguït en la consecució d'un objecte representat, dins d'una harmonia estilística que s'expressi visualment amb coherència, tant formal com cromàtica. L'alumnat ha de reflectir la pluralitat formal que hi ha a la naturalesa de manera clara i estructurada. Aquesta representació permet valorar i establir el desenvolupament de la capacitat cognitiva i deductiva, basada en l'observació de l'estructura de les formes orgàniques que caracteritza la morfologia de la naturalesa.

- 4. Utilitzar els materials i tècniques de representació, amb la demostració en les realitzacions del progrés en el coneixement de les seves possibilitats representatives i expressives, així com l'ús selectiu dels mateixos acords amb la finalitat proposada (blocs 1, 2, i 5).

- Aquest criteri tracta d'avaluar els coneixements dels estudiants sobre les vinculacions perceptives esmentades, a partir de l'observació i del coneixement de formes i d'imatges, així com sobre les aplicacions que es poden realitzar per a l'èxit estètic de les realitzacions gràfiques i plàstiques.

- 5. Demostrar i aplicar el coneixement de les lleis bàsiques de la percepció visual (blocs 1, 2, 3 i 5).

- Amb aquest criteri es tracta de constatar la capacitat de l'alumnat per observar, reflexionar i relacionar tant imatges globals com elements formals dispersos i així valorar el seu judici per a la plasmació d'aquests en un espai gràfic bidimensional que demostrï la seva capacitat plàstica expressiva i compositiva de posició, correspondència, distribució, coincidència, similitud, tonalitat, matís i il·luminació.

- 6. Descriure gràficament objectes de l'entorn, tant espais urbans com naturals, utilitzant la línia com a eina descriptiva de la forma, distingint els elements estructurals bàsics i matisant en la representació les particularitats de les pròpies formes i la influència de la llum en la comprensió de la representació d'aquestes (suavitat, duresa, textures, gradacions tonals, etc.) (blocs 1, 3 i 5).

- Aquest criteri es vincula a les formes de la naturalesa i dels espais urbans, s'orienta a la valoració del grau de perspicàcia en la comprensió dels aspectes configuradors, reflectida en les imatges corresponents no només per la coherència del conjunt, sinó també a per l'èmfasi gràfic de dades significatives: peculiaritats, perfils i signes. Saber traduir el volum per mitjà de plànols de grisos, analitzant la influència de la llum en la comprensió de la representació de la forma.

- 7. Descriure gràficament objectes de l'entorn, distingir-hi els elements bàsics de la configuració de la seva forma (línies i plans, tant vists com ocults) (blocs 2 i 5).

- Aquest criteri pretén comprovar el desenvolupament de la capacitat d'observació i l'anàlisi posterior d'aquesta que permet reflexionar sobre allò observat, perquè possibiliti la plasmació en un espai bidimensional per mitjà de recursos descriptius de dibuix clars i adequats, els quals permetin la comprensió del conjunt analitzat i facin evidents tant les dades explícites com les implícites. En definitiva, es pretén comprovar amb aquest criteri la capacitat d'estudi i expressió gràfica de la informació oculta fent-la visible.

- 8. Realitzar representacions d'objectes sotmesos a la incidència contrastada d'un focus lumínic que els produeixi un contrast alt entre llums i ombres, mitjançant l'ocupació de taques monocromes, en primer lloc, i mitjançant l'ús de gammes cromàtiques, posteriorment (blocs 3, 4 i 5).

- Aquest criteri valora la ponderació que els estudiants fan de les gradacions lumíniques, els valors relatius de les quals junt amb l'ordenació d'aquestes produeixen la sensació volumètrica de l'objecte, tenint en compte la naturalesa superficial del material propi de l'objecte.

- 9. Demostrar el coneixement dels fonaments físics del color i la terminologia bàsica d'aquests (bloc 4).

- Aquest criteri permet avaluar el grau de coneixement adquirit sobre teoria i factors físics i químics del color. Així mateix, es valora la comprensió i l'assimilació d'aquests coneixements per a l'aplicació pràctica mitjançant els paràmetres psicofísics del color utilitzats en la seva obra plàstica.

- 10. Realitzar representacions plàstiques a través de procediments i tècniques cromàtiques de formes artificials senzilles, tenint en compte la modificació del color produïda per la incidència de la llum dirigida amb aquesta finalitat (bloc 4).
- Aquest criteri permet avaluar la utilització correcta de les escales lumíniques cromàtiques, tenint en compte el progrés en l'apreciació de les qualitats lumíniques de les superfícies i mitjançant la demostració del control de les modificacions tonals perceptibles, com la pèrdua de força cromàtica i lluminositat en les gradacions i la capacitat per corregir els canvis tonals significatius.

- **Criteris i instruments d'avaluació i qualificació:**

L'avaluació de l'assignatura Dibuix Artístic 1 s'estructura en:

1- Treballs realitzats a l'aula, làmines, exercicis. **30%**.

2- Projectes artístics **30%**.

3- Proves pràctiques (preparació per a proves d'accés, sel.lectivitat...). **30%**.

4- Quadern d'esbossos **10%**.

L'alumne realitzarà dues proves trimestrals a més de tot el treball a classe i fora de classe.

- **Criteris de promoció i recuperació de la matèria a juny i a setembre.**

Juny. L'alumne s'avaluarà mitjançant la:

Realització d'un exercici pràctic. (Prova) **50%**

Lliurament de tots els treballs realitzats durant el curs **50%**

Setembre

Realització d'un exercici pràctic. (Prova) **50%**

Lliurament de treballs realitzats a l'estiu, dossier que prèviament li haurà lliurat el professor de l'assignatura a final de curs. **50%**

6.4 FONAMENTS DE L'ART

1. OBJECTIUS

- Comprendre i valorar els principals canvis en la concepció de l'art i l'evolució de les funcions d'aquest al llarg de la història emprant procediments i conceptes adequats i desenvolupar actituds de sensibilitat i valoració.
- Conèixer i explicar l'obra d'art globalment com a exponent de la creativitat humana, susceptible de ser gaudida per si mateixa i de ser valorada com a document testimonial d'una època i d'una cultura.
- Utilitzar un mètode d'anàlisi que permeti conèixer amb rigor les obres d'art i desenvolupar, alhora, la sensibilitat i la imaginació.

- Comprendre el llenguatge artístic de les diferents arts visuals i adquirir una terminologia específica que, al seu torn, permeti desenvolupar la sensibilitat i la creativitat.
- Reconèixer i diferenciar les manifestacions artístiques més destacades dels principals estils de l'art occidental, situar-les en el temps i l'espai i valorar-ne la pervivència en etapes posteriors.
- Conèixer, gaudir i valorar el patrimoni artístic, contribuir de forma activa a conservar-lo com a font de riquesa i com a llegat que s'ha de transmetre a les generacions futures i rebutjar els comportaments que el deteriorenen o el fan desaparèixer.
- Contribuir a la formació del gust personal, la capacitat de gaudi estètic i el sentit crític i aprendre a expressar sentiments i idees pròpies davant la contemplació de les creacions artístiques, a respectar la diversitat de percepcions davant l'obra d'art i a superar estereotips i prejudicis.
- Analitzar autors, obres i temes d'estils particularment rellevants en la producció artística de l'àmbit de les Illes Balears.
- Dur a terme activitats de documentació i indagació en les quals s'analitzin, es contrastin i s'interpretin informacions diverses sobre aspectes de la història de l'art, a fi de comprendre la varietat de les manifestacions artístiques al llarg del temps.
- Prendre consciència de la significació especial que té el patrimoni històric i artístic com a manifestació de la memòria col·lectiva i com a expressió de la identitat pròpia i genuïna de les Illes Balears.

2. CONTRIBUCIÓ DE LA MATÈRIA A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES CLAU.

1. Competència en comunicació lingüística

- Adquisició i ús adequat del vocabulari artístic, imprescindible per definir conceptes relacionats amb els fonaments de l'art.
- Comprensió d'informació i de textos de caràcter artístic de cada vegada més complexos, a fi de poder distingir les qüestions importants de les secundàries.
- Elaboració d'exposicions orals i escrites coherents, amb un ús correcte de la sintaxi i el lèxic, per comentar documents tant escrits com visuals referents a una obra d'art i aconseguir dominar els recursos per a la comunicació interpersonal.
- Ús de la llengua com a eina d'aprenentatge, atesa la varietat de fonts a les quals es té accés per extreure informació global i específica i les fórmules que s'utilitzen (esquemes, mapes conceptuals, diagrames, comentaris de text).

2. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

- Utilització de diversos tipus de pensament lògic i espacial per explicar i descriure la realitat artística.
- Ús d'eines matemàtiques (proporcions) per analitzar i descriure una obra d'art.
- Reconeixement de les relacions entre l'art i les matemàtiques (art i geometria).
- Utilització del mètode científic en tasques en què es plantegen problemes, es formulen hipòtesis, se cerca informació i, finalment, es comproven els resultats.

3. Competència digital.

- Utilització del llenguatge específic en l'ús d'aplicacions informàtiques.
- Ús habitual de les tecnologies de la informació i la comunicació com a eina de feina individual i compartida per cercar, obtenir i processar la informació de forma crítica.
- Creació de continguts mitjançant les possibilitats que ofereix la informàtica (bases de dades, recursos multimèdia, Internet, etc.).
- Utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació per a la interacció professor-alumne (plataforma Moodle, aula virtual, blogs, etc.).
- Coneixement de les limitacions i els riscos (accessibilitat i acceptabilitat) de les fonts informàtiques i respecte dels principis ètics a l'hora d'emprar-les.
- Motivació per aprendre a usar les tecnologies i millorar-ne l'ús.

4. Aprendre a aprendre

- Coneixement dels processos mentals de l'aprenentatge partint del que se sap i planificació del propi aprenentatge a través de la gestió eficaç del temps i de la informació.
- Obtenció d'estratègies de planificació per resoldre una tasca, supervisar la pròpia feina i avaluar els resultats obtinguts.
- Ús de la motivació i la curiositat per aprendre a fi d'aconseguir sentir-se protagonista del procés i el resultat de l'aprenentatge.

5. Competències socials i cíviques

- Coneixement, valoració i respecte de les principals manifestacions artístiques i culturals del passat i del present que constitueixen el patrimoni de les societats.
- Reconeixement de conceptes ètics (igualtat, no-discriminació, democràcia, drets humans, etc.) en la interpretació d'obres d'art de diferents èpoques i societats.
- Organització de debats de contingut artístic, en els quals es respectin les diferències i se superin els prejudicis, a fi de manifestar solidaritat i participar en la presa de decisions de forma democràtica.

6. Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

- Elaboració de projectes relacionats amb els fonaments de l'art prenent decisions i assumint responsabilitats de manera autònoma.
- Utilització de debats i treballs, tant individuals com en grup, per saber comunicar-se i negociar de manera argumentada.

7. Consciència i expressions culturals.

- Coneixement i valoració del fet artístic i dels diferents estils i gèneres artístics, tant històrics com actuals.

- Demostració de sensibilitat cap a l'expressió creativa d'idees, experiències i emocions a través de les arts plàstiques.
- Identificació dels elements expressius bàsics i dels materials, suports, eines i tècniques d'expressió.
- Respecte per la diversitat cultural i el diàleg entre cultures i societats.
- Gaudi i valoració crítica de les obres artístiques i culturals i demostració d'interès i respecte per aquestes.

3. CONTINGUTS (CONCEPTES, PROCEDIMENTS, ACTITUDS), CRITERIS D'AVUACIÓ I ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES.

BLOC 1. ELS ORÍGENS DE LES IMATGES ARTÍSTIQUES

Continguts

Art rupestre: pintura i escultura. Representació simbòlica.

Les construccions megalítiques. Stonehenge, mite i realitat.

Cultura talaiòtica balear.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Analitzar la temàtica de l'escultura i la pintura rupestres.

1.1. Identifica les imatges rupestres i les relacions que mantenen amb les imatges tribals o ètniques existents al món.

2. Debatre sobre les possibles explicacions simbòliques de les imatges rupestres.

2.1. Relaciona les imatges amb un possible significat iconològic.

3. Reconèixer les característiques principals de la pintura rupestre.

3.1. Compara les imatges prehistòriques amb les imatges de grups ètnics de l'actualitat i estableix possibles paral·lelismes.

3.2. Relaciona la iconografia rupestre amb composicions d'artistes actuals.

4. Explicar les característiques tècniques de la pintura rupestre a partir d'exemples rellevants existents a la península Ibèrica.

4.1. Analitza, a partir de fonts historiogràfiques, la tècnica de l'art rupestre i la possibilitat d'emprar-la actualment.

5. Analitzar Stonehenge i les tasques de recreació dutes a terme al segle XX en aquest monument.

Reconèixer les característiques principals de la cultura talaiòtica balear.

5.1. Analitza Stonehenge i l'autenticitat simbòlica i històrica d'aquest monument.

BLOC 2. LES GRANS CULTURES DE L'ANTIGUITAT: EGIPTO, MESOPOTÀMIA I PÈRSIA I LA XINA

Continguts

Egipte.

Mesopotàmia i Pèrsia.

Fets artístics rellevants: restes arqueològiques.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Identificar l'art egipci en relació amb altres cultures diferents.

1.1. Reconeix les imatges de les restes arqueològiques rellevants i la ubicació d'aquestes dins la cultura corresponent.

2. Analitzar la possible relació entre la forma de vida i l'art egipci.

2.1. Relaciona el tipus de vida sedentari amb l'apogeu de l'arquitectura i de les obres públiques.

2.2. Infereix la relació entre l'escultura oficial i el seu patrocinador i l'associa al tipus d'imatge que s'ha de representar.

2.3. Estableix una relació causa-forma entre l'estructura política i la plasmació plàstica que se'n fa.

3. Explicar la iconologia egípcia i relacionar la imatge amb el poder polític.

3.1. Analitza el culte a Isis i la possible relació d'aquest culte amb la religió judeocristiana.

4. Identificar la tècnica narrativa de les pintures egípcies.

4.1. Explica l'organització narrativa de les pintures egípcies.

5. Comparar les diferents peces escultòriques i la finalitat que tenen: pedra, fusta, objectes sumptuaris, sarcòfags, etc.

5.1. Analitza les peces escultòriques egípcies.

6. Experimentar la tècnica de la pintura encàustica.

6.1. Aplica la tècnica de la pintura encàustica a un treball concret.

7. Reconèixer la tipologia de les cultures egípcia i xinesa i de les enclavades a l'Orient Mitjà.

7.1. Compara la cronologia i la iconografia de les cultures persa, egípcia i xinesa.

8. Reconèixer les escultures de terracota dels guerrers de Xian, del mausoleu del primer emperador qin.

8.1. Identifica la concepció formal de les escultures del mausoleu enfront d'altres obres arqueològiques.

9. Relacionar les claus polítiques i les artístiques dels guerrers de Xian.

9.1. Relaciona la creació del mausoleu del primer emperador qin amb la història de la Xina i en destaca la transcendència política i social.

10. Relacionar la tècnica de l'escultura de terracota amb usos actuals similars.

10.1. Reconeix i explica la tècnica de la terracota.

11. Analitzar, en les cultures antigues, la diferència entre imatges idealistes i naturalistes i la relació que hi pot haver amb la finalitat de la peça.

11.1. Descriu les diferències entre l'escultura idealista i l'escultura naturalista.

BLOC 3. L'ORIGEN D'EUROPA. GRÈCIA

Continguts

Grècia.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Analitzar comparativament l'art arcaic grec i l'art egipci fronterer.

1.1. Relaciona el naixement de la cultura grega amb la influència de les cultures d'Egipte i Pèrsia.

2. Identificar l'arquitectura grega. Orígens formals i socials.

2.1. Identifica els elements essencials de l'arquitectura grega.

3. Explicar convenientment les parts essencials de l'arquitectura grega.

3.1. Comenta les diferències entre les tres èpoques essencials de l'art escultòric grec.

4. Diferenciar les etapes de l'art grec a partir de les peculiaritats de cada etapa reflectides en una creació determinada.

4.1. Descriu les diferències entre els tres ordres clàssics: dòric, jònic i corinti.

5. Relacionar l'art grec amb altres cultures o aplicacions posteriors.

5.1. Analitza la simbologia de les deïtats gregues.

5.2. Descriu la relació entre les escultures grega, romana, renaixentista i neoclàssica.

6. Descriure la tècnica de la ceràmica grega.

6.1. Compara l'evolució cronològica de la ceràmica grega.

7. Identificar la tipologia de la joieria grega en relació amb altres cultures.

7.1. Compara restes arqueològiques de joies i objectes de les diferents cultures coetànies de la cultura grega.

8. Valorar el teatre grec i la influència que ha exercit en el teatre posterior.

8.1. Descriu les característiques del teatre grec i la influència que ha exercit en el teatre actual.

BLOC 4. L'IMPERI OCCIDENTAL: ROMA

Continguts

Roma.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Valorar la importància de la cultura romana a la Mediterrània i la seva transcendència històrica posterior. Illes Balears: Pol·lèntia.

1.1. Relaciona el naixement de la cultura romana amb la influència grega.

1.2. Situa al mapa de la Mediterrània les cultures grega, romana i fenícia.

2. Explicar la importància del llatí com a llengua comuna europea i la transcendència que té en l'art.

2.1. Relaciona l'expansió política i artística romana amb l'ús del llatí i el dret romà.

3. Identificar les obres arquitectòniques de la cultura romana a partir de la identificació visual dels seus elements principals.

3.1. Identifica els elements arquitectònics essencials de la cultura romana.

4. Relacionar la basílica romana amb les esglésies cristianes posteriors i analitzar les plantes de diferents edificis.

4.1. Compara les basíliques de l'Imperi romà amb les esglésies construïdes posteriorment.

5. Valorar la importància tècnica dels edificis romans.

5.1. Relaciona el Panteó d'Agripa amb la basílica de Sant Pere del Vaticà.

6. Analitzar la tècnica de la pintura al fresc i del mosaic.

6.1. Descriu les tècniques del mosaic i de la pintura al fresc.

7. Relacionar el teatre romà i el teatre grec.

7.1. Relaciona el teatre actual amb els teatres grec i romà.

8. Comparar les arts aplicades de la cultura romana amb les d'altres moments i cultures diferents.

8.1. Relaciona la història de Pompeia i Herculà i la influència que han exercit en l'art europeu posterior.

8.2. Comenta la indumentària romana i com s'ha aplicat en la història de l'art posterior.

BLOC 5. L'ART VISIGÒTIC I HISPANOMUSULMÀ

Continguts

Arquitectura: pèrdua de la tècnica arquitectònica romana.

L'art preromànic asturià.

L'art àrab a la península Ibèrica. L'islam. Art mossàrab.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Identificar les claus expressives de l'art visigòtic.

1.1. Identifica els principals monuments del preromànic espanyol.

1.2. Compara l'escultura romana i la visigòtica.

2. Relacionar la situació social i l'art aplicat.

2.1. Reconeix les claus polítiques que provoquen la decadència de l'Imperi romà.

2.2. Relaciona el final de l'Imperi romà amb la disgregació artística europea.

2.3. Compara la pintura visigòtica amb la romana anterior.

3. Analitzar les característiques principals dels temples visigòtics.

3.1. Identifica les principals característiques dels temples visigòtics a partir de fonts historiogràfiques.
d'exemples representatius.

4. Diferenciar l'art cristià i l'àrab a la península Ibèrica.

4.1. Relaciona l'arc de ferradura amb l'ús que se'n fa en l'art àrab de la península Ibèrica.

5. Analitzar la tècnica de l'enteixinat de les cobertes de fusta a les esglésies espanyoles.

5.1. Reconeix les principals característiques dels enteixinats de fusta en exemples representatius.

6. Descriure la tècnica de la pintura i l'escriptura sobre pergami. Motius iconogràfics.

6.1. Analitza el llibre de l'Apocalipsi i com s'aplica a l'art de tots els temps.

6.2. Reconeix la tècnica de la pintura i l'escriptura sobre pergami.

6.3. Identifica i explica les característiques de la iconografia medieval a partir de còdexs i pergamins representatius.

7. Explicar la tècnica de fabricació de la joieria visigòtica. La tècnica de l'alveolat i l'aplicació posterior d'aquesta tècnica.

7.1. Explica la tècnica de la joieria visigòtica a partir de fonts historiogràfiques que reflecteixen peces representatives.

8. Identificar les claus expressives de l'art del nord d'Europa, tant a Espanya com a la resta del continent.

8.1. Identifica l'art dels pobles del nord d'Europa i elements similars localitzats a Espanya.

BLOC 6. EL ROMÀNIC, ART EUROPEU

Continguts

Creació i difusió del romànic.

Pintura romànica.

Escultura.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Explicar la relació entre l'orde benedictí i l'expansió de l'art romànic.

1.1. Relaciona l'obra dels frares benedictins i la internacionalització de l'art romànic.

1.2. Relaciona el Camí de Sant Jaume i la importància religiosa que té amb l'aplicació de l'art romànic.

2. Identificar els elements romànics a l'arquitectura, especialment als edificis religiosos.

2.1. Comenta l'evolució de l'art naturalista romà a l'art simbòlic romànic.

2.2. Reconeix les principals característiques de l'arquitectura romànica i identifica visualment els elements que la diferencien.

2.3. Descriu els elements romànics de les esglésies espanyoles més representatives i indica possibles elements que s'hi han afegit posteriorment.

3. Comentar el mite o la realitat de la teoria mil·lenarista de la fi del món.

3.1. Comenta la identificació entre l'època romànica i les teories mil·lenaristes de la fi del món sorgides durant el Romanticisme.

4. Relacionar la iconologia medieval i la plasmació gràfica d'aquesta iconologia.

4.1. Reconeix la importància de la llum en la iconografia de l'arquitectura romànica.

5. Explicar la finalitat iconogràfica de l'escultura religiosa i la forma conseqüent amb aquest objectiu.

5.1. Explica els elements formals de l'escultura romànica.

6. Comparar l'escultura i la pintura romàniques amb les creacions anteriors i posteriors.

6.1. Identifica la iconografia romànica.

7. Identificar els objectes i els elements característics de la vida quotidiana de l'edat mitjana, especialment la indumentària.

7.1. Compara la vida quotidiana de les ciutats a l'època romànica amb la vida quotidiana de l'Imperi romà i valora la qualitat de vida i els costums d'aquestes dues èpoques.

8. Comparar l'estructura narrativa romànica i la bizantina.

8.1. Comenta l'organització narrativa a partir d'obres representatives.

9. Relacionar la pintura romànica amb tècniques similars posteriors.

9.1. Relaciona elements formals de la plàstica romànica amb creacions posteriors.

BLOC 7. EL GÒTIC

Continguts

El gòtic, art europeu. Extensió geogràfica.

Arquitectura: edificis públics i religiosos.

Pintura gòtica. Pintura.

Escultura.

El gòtic català i la influència que exerceix a les Illes Balears.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Analitzar les claus socials i tècniques de l'origen del gòtic.

1.1. Analitza la situació econòmica europea al segle XIII i com es relaciona amb el naixement del gòtic.

2. Diferenciar les catedrals gòtiques d'altres d'anteriors i de posteriors. La Seu de Palma.

2.1. Comenta els elements gòtics i com s'apliquen a les catedrals espanyoles més representatives.

3. Identificar i anomenar correctament les claus principals de l'art gòtic: escultura, vitralls i arcuacions. Analitzar el gòtic civil: la Llotja de Palma.

3.1. Identifica i anomena correctament els elements principals de l'art gòtic a partir de fonts històriques de mostres representatives.

4. Relacionar l'art gòtic amb la revisió que se'n fa al segle XIX.

4.1. Identifica la tipologia gòtica d'edificis cronològicament posteriors, especialment del neogòtic del segle XIX.

5. Explicar el procés tècnic de la creació de vitralls.

5.1. Analitza el procés de fabricació i instal·lació dels vitralls a les catedrals més representatives.

6. Identificar correctament l'escultura gòtica i comparar-la amb la romànica.
 - 6.1. Explica el canvi formal de l'escultura romànica a la gòtica.
7. Identificar el procés tècnic de la pintura sobre taula: preparació i resultats.
 - 7.1. Identifica els elements de la pintura gòtica a partir de fonts historiogràfiques.
 - 7.2. Explica el procés tècnic de la pintura sobre taula.
8. Descriure la tècnica de la pintura al tremp.
 - 8.1. Comenta el procés de fabricació i aplicació de la pintura al tremp.
9. Analitzar la indumentària gòtica a les imatges religioses i civils de l'època.
 - 9.1. Identifica els elements característics de la indumentària gòtica a partir de fonts historiogràfiques.

BLOC 8. EL RENAIXEMENT

Continguts

El Renaixement.

Etales: Trecento, Quattrocento i Cinquecento.

Expansió del Renaixement des d'Itàlia a la resta d'Europa.

Arquitectura del Renaixement.

Escultura.

Pintura.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Valorar la importància històrica i la transcendència posterior del Renaixement.
 - 1.1. Analitza l'origen del Renaixement a Itàlia.
 - 1.2. Relaciona les etapes de la implantació del Renaixement i la cronologia gòtica a Europa.
2. Identificar les claus tècniques de l'arquitectura renaixentista i com es relacionen amb la cultura romana.
 - 2.1. Comenta la importància de la cultura romana en l'art del Renaixement.
3. Reconèixer la proporció àuria en algun element d'estil renaixentista: arquitectura, mobiliari, etc.
 - 3.1. Analitza la relació dels elements arquitectònics aplicant-hi la proporció àuria.
4. Identificar les principals obres dels artistes del Renaixement italià.
 - 4.1. Identifica els canvis en la pintura des del gòtic fins al Renaixement.
 - 4.2. Reconeix les principals pintures del Renaixement i els autors corresponents.
 - 4.3. Analitza la vida i l'obra de Leonardo da Vinci.

- 4.4. Explica l'obra de Rafael, especialment l'Escola d'Atenes i els retrats La Fornarina i Baldasare Castiglione.
5. Comparar la pintura veneciana amb la de la resta d'Europa.
 - 5.1. Compara l'evolució des de la pintura del primer Renaixement fins al colorit venecià.
6. Identificar les escultures i els treballs en volum més emblemàtics del Renaixement.
 - 6.1. Identifica les escultures i els treballs en volum més emblemàtics del Renaixement.
7. Analitzar la indumentària de l'època, principalment en la pintura.
 - 7.1. Analitza la indumentària reflectida en els quadres del Veronese.
8. Reconèixer les claus tècniques de la perspectiva cònica.
 - 8.1. Descriu amb detall el quadre Lavatori dels peus, de Jacopo Robusti, Il Tintoretto, i l'aplicació tècnica de la perspectiva cònica.
9. Explicar les claus tècniques de la pintura a l'oli, sobretot quan s'aplica sobre tela.
 - 9.1. Descriu la tècnica de la pintura a l'oli sobre tela i la relaciona amb la pintura sobre taula anterior.
10. Valorar la diferència tècnica de la pintura al tremp i la pintura a l'oli.
 - 10.1. Debat sobre les característiques de la pintura al tremp i de la pintura a l'oli.

BLOC 9. MIQUEL ÀNGEL BUONARROTI

Continguts

L'artista com a element rellevant social.

Arquitectura. Sant Pere del Vaticà.

Pintura. Capella Sixtina.

Escultura. Obres representatives.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Explicar la relació de mecenatge entre Miquel Àngel, els Mèdici i el papa Juli II.
 - 1.1. Comenta la relació entre els mecenes i l'art, especialment entre els Mèdici, Juli II i Miquel Àngel.
2. Analitzar la importància del concepte d'artista total.
 - 2.1. Reconeix la importància històrica de l'obra en conjunt de Miquel Àngel.
 - 2.2. Analitza l'obra arquitectònica, escultòrica i pictòrica de Miquel Àngel.
3. Descriure les claus iconològiques i iconogràfiques als frescs de la Capella Sixtina.
 - 3.1. Comenta el procés de creació de la pintura al fresc de la Capella Sixtina.

4. Identificar les claus evolutives a l'escultura de Miquel Àngel.

4.1. Analitza l'evolució iconogràfica de l'escultura de Miquel Àngel i remarca especialment les escultures del final de la seva vida.

BLOC 10. EL RENAIXEMENT A ESPANYA

Continguts

Implantació. Cronologia.

Característiques peculiars de l'art espanyol dels segles XV i XVI.

Arquitectura.

Pintura.

Escultura.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Relacionar la cronologia del Renaixement espanyol amb el Renaixement italià.

1.1. Resumeix els principals fets històrics relacionats amb l'art espanyol.

2. Identificar la relació entre la societat de l'època i les arts plàstiques.

2.1. Explica la relació entre l'emperador Carles V i Ticià.

2.2. Explica la fallida relació entre Felip II i El Greco.

3. Reconèixer les principals obres arquitectòniques del Renaixement espanyol.

3.1. Identifica la tipologia de l'edifici renaixentista, referent en edificis emblemàtics espanyols.

4. Comparar la tècnica escultòrica de la península Ibèrica amb la de la resta d'Europa.

4.1. Compara l'escultura religiosa espanyola amb l'escultura italiana coetània.

4.2. Analitza l'expressivitat a l'obra de Berruguete.

5. Distingir les obres pictòriques més importants del Renaixement espanyol.

5.1. Comenta l'obra del Bosch i la seva relació amb la monarquia espanyola.

5.2. Analitza l'obra pictòrica d'El Greco i la seva relació amb la iconologia bizantina.

6. Comparar l'obra pictòrica de Sofonisba Anguissola amb la pintura coetània.

6.1. Analitza l'obra de la pintora Sofonisba Anguissola.

7. Identificar les claus de la música renaixentista.

7.1. Reconeix els instruments musicals del Renaixement.

7.2. Analitza l'obra musical de Tomás Luis de Victoria.

8. Reconèixer els objectes quotidians i la indumentària del Renaixement.

8.1. Identifica la tipologia del moble del Renaixement: caixes, arquilles, barguenyos, cadires de frare.

8.2. Analitza els vestits dels personatges dels quadres del Renaixement, especialment a l'obra de Sanxes-Coello.

BLOC 11. EL BARROC

Continguts

Origen.

Característiques de l'arquitectura barroca. Borromini. Bernini.

La columna salomònica.

Escultura barroca.

La imatgeria espanyola.

La pintura barroca.

Velázquez.

Rubens, Rembrandt.

El costumisme holandès.

Arquitectura barroca a les Illes Balears.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Reconèixer les claus de l'art barroc.

1.1. Relaciona la situació política europea amb l'evolució des del Renaixement cap al barroc.

1.2. Analitza les instruccions emanades del Concili de Trento sobre la manera de representar a les esglésies.

1.3. Analitza el púlpit de la basílica de Sant Pere i els elements que l'identifiquen.

1.4. Analitza les peculiaritats de la imatgeria espanyola. Temàtica i tècnica.

2. Utilitzar correctament el vocabulari tècnic aplicat als elements arquitectònics.

2.1. Identifica les principals característiques de l'arquitectura barroca.

3. Identificar l'asimetria en elements de l'art barroc i d'altres cultures diferents.

3.1. Relaciona l'art barroc europeu i l'art colonial hispanoamericà.

3.2. Compara el barroc amb creacions formals recarregades o barroquistes posteriors.

4. Comparar les façanes renaixentistes i barroques a Espanya. Reconèixer l'arquitectura barroca a les Illes Balears.

4.1. Descriu i compara façanes de les esglésies més representatives de l'art barroc.

5. Identificar les obres més representatives de l'escultura barroca i relacionar-les amb els autors corresponents.

5.1. Comenta els principals treballs de Gian Lorenzo Bernini com a escultor i la seva evolució des de l'escultura de Miquel Àngel Buonarroti.

5.2. Analitza l'obra l'Èxtasi de santa Teresa i com es relaciona amb artistes posteriors, per exemple Dalí.

6. Distingir l'escultura hispànica de l'escultura de la resta d'Europa.

6.1. Identifica les principals obres de la imatgeria religiosa espanyola.

7. Comparar l'escultura monocromàtica i l'escultura policromada.

7.1. Compara l'escultura de Bernini amb la de Gregorio Fernández.

8. Identificar la pintura barroca i comparar-ne els diferents estils per països.

8.1. Identifica els principals pintors barrocs.

8.2. Analitza el tractament de la perspectiva a Las Meninas de Velázquez.

8.3. Compara la tècnica pictòrica de Velázquez amb la pintura impressionista posterior.

8.4. Analitza l'obra pictòrica de Peter Paulus Rubens i Rembrandt Harmenszoon van Rijn.

8.5. Explica la pintura costumista holandesa: tractament pictòric, mida de la tela, tècnica.

9. Comparar la il·luminació del tenebrisme al barroc amb la de cultures posteriors.

9.1. Relaciona Michelangelo Merisi da Caravaggio amb Josep de Ribera, Juan de Valdés Leal i Diego Rodríguez de Silva y Velázquez.

10. Reconèixer la música barroca i l'evolució que experimenta des de la música renaixentista.

10.1. Reconeix la tipologia musical de la música barroca.

10.2. Identifica les peces més recognoscibles dels compositors d'aquesta època: Vivaldi, Monteverdi, Händel, J. S. Bach, Telemann, Rameau, Scarlatti.

11. Valorar el naixement de l'òpera i la seva transcendència posterior.

11.1. Descriu els principals components d'una òpera.

12. Identificar el mobiliari i les arts decoratives del barroc.

12.1. Compara el mobiliari i la indumentària del Renaixement amb els de l'època barroca.

13. Analitzar el procés tècnic de la càmera obscura.

13.1. Relaciona la càmera obscura pictòrica amb la càmera fotogràfica.

13.2. Comenta l'ús de la càmera obscura en relació amb l'obra de Carel Fabritius i altres artistes.

BLOC 12. EL ROCOCÓ. FRANÇA. LA RESTA D'EUROPA

Continguts

Origen.

Arquitectura.

Pintura.

Pintura a Espanya.

Imatgeria espanyola.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Comparar l'art barroc i el rococó i establir-ne les similituds i les diferències.

1.1. Identifica l'origen del rococó.

1.2. Relaciona la situació política francesa i el rococó.

1.3. Analitza l'evolució del barroc al rococó.

2. Diferenciar la temàtica religiosa i la temàtica profana.

2.1. Compara la pintura barroca i la pintura rococó.

2.2. Analitza la diferent temàtica del barroc religiós a la pintura galant francesa.

2.3. Analitza el quadre El gronxador, de Jean-Honoré Fragonard.

3. Comparar les obres pictòriques de Louise-Élisabeth Vigée-Lebrun amb les dels pintors masculins de la seva època.

3.1. Compara les obres pictòriques de Louise-Élisabeth Vigée-Lebrun amb les dels pintors masculins de la seva època.

4. Valorar les similituds i les diferències entre l'obra pictòrica d'Anton Raphael Mengs i la de pintors posteriors, per exemple Francisco de Goya.

4.1. Relaciona l'obra d'Anton Raphael Mengs i la dels pintors europeus del seu temps.

4.2. Compara les obres de Mengs amb les de Goya i estableix les influències que hi pot haver.

5. Comparar el diferent tractament iconològic dels motius religiosos de Gregorio Fernández i de Salzillo.

- 5.1. Analitza l'obra de Francisco Salzillo.
- 5.2. Compara el diferent tractament iconològic dels motius religiosos de Gregorio Fernández i de Salzillo.
6. Analitzar l'obra musical de Mozart: anàlisi, identificació de fragments de les obres més populars i comparació amb obres d'altres autors i d'altres èpoques.
 - 6.1. Analitza l'obra musical de Wolfgang Amadeus Mozart.
 - 6.2. Reconeix parts importants dels treballs més coneguts de Mozart.
 - 6.3. Compara les òperes de Mozart amb altres òperes de diferents èpoques.
 - 6.4. Compara el Rèquiem de Mozart amb obres d'altres autors.
7. Descriure les diferents parts de les composicions musicals.
 - 7.1. Descriu les diferents parts de les composicions musicals més representatives: oratoris, misses, concerts, sonates i simfonies.
8. Analitzar les claus estilístiques de l'estil rococó, especialment en indumentària i mobiliari a Espanya i a Europa.
 - 8.1. Analitza el mobiliari rococó.
 - 8.2. Identifica l'estil Lluís XV en mobiliari.
 - 8.3. Compara la indumentària de la cort francesa amb la resta d'indumentària europea.
 - 8.4. Descriu la indumentària de les classes altes, mitjanes i baixes al segle XVIII.
9. Reconèixer la importància artística de la ceràmica, especialment de la porcellana, i valorar l'evolució des de la pisa fins a les figures d'aquesta època.
 - 9.1. Analitza la tipologia de la ceràmica europea.
 - 9.2. Descriu l'evolució des de la pisa fins a la porcellana.
 - 9.3. Identifica la tipologia de la ceràmica europea en relació amb la ceràmica oriental.
10. Explicar la tècnica de fabricació del vidre bufat.
 - 10.1. Identifica les característiques de la fabricació del vidre.
 - 10.2. Descriu el procés de fabricació del vidre bufat.

BLOC 13. EL NEOCLASSICISME

Continguts

Origen.

Arquitectura. Recursos formals grecs, romans i renaixentistes.

Escultura.

Pintura.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Identificar les claus del neoclassicisme arquitectònic.
 - 1.1. Compara la situació política francesa de Lluís XVI amb l'estil artístic que s'hi relaciona.
 - 1.2. Relaciona la vida de Napoleó i l'estil Imperi.
 - 1.3. Compara els edificis neoclàssics a Europa: diferències i semblances.
 - 1.4. Identifica els principals edificis neoclàssics europeus i americans.
2. Valorar la transcendència del neoclassicisme dins la cultura europea.
 - 2.1. Analitza les causes de la tornada al classicisme arquitectònic.
3. Reconèixer els elements de la cultura oriental que es van incorporant progressivament a la cultura europea.
 - 3.1. Relaciona el creixent gust orientaltzant de la moda europea amb l'apogeu del comerç amb l'Orient.
4. Comparar les diferents obres escultòriques dels artistes europeus més rellevants.
 - 4.1. Compara l'obra d'Antonio Canova amb l'escultura anterior.
 - 4.2. Reconeix els principals treballs de Canova i Carpeaux.
 - 4.3. Compara l'escultura de Canova i Carpeaux.
5. Comparar el tractament pictòric de diferents pintors coetanis, per exemple Jacques-Louis David i Jean-Auguste-Dominique Ingres.
 - 5.1. Compara l'obra pictòrica dels pintors europeus més rellevants, per exemple Jacques-Louis David, Jean-Auguste-Dominique Ingres i altres pintors.
6. Identificar les obres pictòriques més importants dels pintors anglesos.
 - 6.1. Explica l'obra pictòrica dels principals pintors anglesos. Thomas Lawrence, Joshua Reynolds i altres pintors.
 - 6.2. Analitza la relació artística i personal entre Emma Hamilton, George Romney i l'almirall Nelson.
 - 6.3. Analitza la influència d'Emma Hamilton sobre la moda de l'època.
7. Distingir el mobiliari Lluís XV del mobiliari Lluís XVI.
 - 7.1. Compara la tipologia del mobiliari dels estils Lluís XV, Lluís XVI i Imperi.

NOTA IMPORTANT: Als continguts es farà referència a les Illes Balears. Com a criteris d'avaluació /estàndards d'aprenentatge avaluable s'hi podrà afegir qualsevol altre que el professor consideri oportú.

Actituds, normes i valors:

- Comportar-se de manera adequada dins l'aula o fora d'ella.
- Actitud ètica, compromesa, plural i solidària cap als altres.
- Actitud positiva cap a l'assignatura i cap als companys i professors.
- Demostració d'una actitud activa, crítica i realista cap a les tecnologies i valoració de les fortaleces i les debilitats que presenten.
- Utilització adequada de les tecnologies del s. XXI.
- Actitud positiva cap a la defensa i la conservació de tot el patrimoni de la humanitat.
- Actitud constructiva, crítica i tolerant, fonamentant adequadament les opinions i valorant el diàleg com una via necessària per solucionar els problemes humans i socials.
- Actitud positiva cap al drets i llibertats de l'esser humà.
- Valorar els drets i les llibertats com un assoliment irrenunciable i una condició necessària per a la pau.
- Actitud de tolerància zero cap a situacions discriminatòries i injustes i mostrar-se solidaris amb els pobles, els grups socials, i les persones privades dels seus drets o dels recursos econòmics necessaris per a viure dignament.
- Actituds de tolerància i respecte.
- Valorar i respectar la diversitat cultural i ser respectuós i tolerant amb cultures i opinions que no coincideixen amb les pròpies, evitant fer judicis de valor negatius damunt altres ciutadans.
- actituds de sensibilitat i valoració.

4. TEMPORALITZACIÓ

El criteri que es seguirà a l'hora d'impartir els continguts serà:

- A la 1a aval. es procuraran fer els continguts corresponents dels blocs 1 al 4.
- A la 2a aval. es procuraran fer els continguts corresponents dels blocs 5 al 9
- 3a aval. es procuraran fer els continguts corresponents dels blocs 10 al 13.

S'ha de tenir en compte que la pràctica docent no és una ciència exacta pel que es pot variar aquesta distribució segons les circumstàncies sobrevingudes.

1a AVALUACIÓ

Bloc 1. Els orígens de les imatges artístiques.

En aquest primer bloc s'estudia l'art prehistòric, tant l'art rupestre europeu com les construccions megalítiques. Atès que les Balears són un centre megalític de

primera magnitud, es fa una referència especial a la cultura talaiòtica de les nostres illes.

Bloc 2. Les grans cultures de l'antiguitat: Egipte, Mesopotàmia i Pèrsia i la Xina

Comprèn l'estudi de les manifestacions artístiques de les primeres civilitzacions i la importància de la religió i del culte als morts en algunes d'aquestes cultures.

Esquematzació, hieratisme, idealisme, naturalisme, et., són conceptes que s'analitzen en aquest bloc.

Bloc 3. L'origen d'Europa. Grècia

Comprèn l'estudi de l'art grec arcaic, clàssic i hel·lenístic, amb especial referència al Partenó i a l'obra escultòrica de Fídies; les construccions religioses i civils; la ceràmica, i el teatre grec com a realitat arquitectònica i com a gènere literari.

Bloc 4. L'Imperi occidental: Roma

S'hi estudien l'art etrusc i la influència hel·lènica com els orígens de l'art romà; l'arquitectura civil romana i les tècniques constructives que la caracteritzen, amb el predomini de les solucions constructives amb voltes per sobre de les construccions amb llinda, i l'urbanisme i les obres públiques. A més, es fa una incursió als diferents estils de la pintura al fresc romana. També inclou l'estudi del llegat artístic romà a Hispània i de Pol·lèntia com a màxim exponent de les construccions romanes a les Illes Balears.

2a AVALUACIÓ

Bloc 5. L'art visigòtic i hispanomusulmà.

Comprèn l'estudi de la ruralització socioeconòmica que es produeix amb la irrupció dels pobles germànics a Espanya i la seva influència en la nova arquitectura visigòtica. A més, tracta de l'art hispanomusulmà i de les seves més brillants realitzacions: la mesquita de Còrdova i l'Alhambra de Granada.

Bloc 6. El romànic, art europeu.

Inclou l'estudi dels nous ordes monàstics i la influència que exerceixen en l'arquitectura europea; l'esquematzació de la representació figurativa, tant en escultura com en pintura, i la iconografia cristiana a les arts plàstiques romàniques. Finalment, s'hi estudia la penetració del romànic a Espanya a través de la ruta de peregrinació compostel·lana.

Bloc 7. El gòtic

En aquest bloc s'hi estudia el renaixement urbà a Europa i els canvis artístics que comporta aquest fenomen. A més, es fa especial èmfasi en el procés constructor dels grans edificis gòtics: les catedrals. També s'hi estudia la recuperació del naturalisme en les representacions pictòriques i escultòriques. Finalment, després d'estudiar el gòtic espanyol, s'incideix en el gòtic català i la influència que exerceix en l'arquitectura balear, i s'analitzen, concretament, la Seu i la Llotja de Palma.

Bloc 8. El Renaixement

S'hi estudien les diferents etapes del Renaixement italià: Trecento, Quattrocento i Cinquecento; l'arquitectura: Brunelleschi i Bramante; l'idealisme i el naturalisme pictòric italià: de Giotto a Rafael; la pintura veneciana, i la importància de Donatello en l'escultura del Quattrocento.

Bloc 9. Miquel Àngel Buonarroti

Inclou l'estudi del mecenatge dels Mèdici i de Juli II, així com de la figura de Miquel Àngel, l'artista total: arquitecte (Sant Pere de Roma), pintor (frescs de la Capella Sixtina) i escultor (del naturalisme al dramatisme: el David, la Pietat i el Moisès).

3ª AVALUACIÓ

Bloc 10. El Renaixement a Espanya

Aquest bloc comprèn l'estudi de les principals fites del Renaixement espanyol –el plateresc, Juan de Herrera, Berruguete, el Bosch, El Greco- i de l'obra pictòrica de Ticià a Espanya.

Bloc 11. El barroc

En aquest extens bloc s'analitza la influència del Concili de Trento en les noves formes arquitectòniques -els nous temples religiosos- i plàstiques -el tenebrisme de Caravaggio, el realisme, el lletgisme, etc.- del nou estil barroc. Així mateix, s'hi estudien les diferents escoles pictòriques europees, especialment la flamenca (Rembrandt i Rubens) i l'holandesa (Vermeer). Un capítol essencial és l'estudi de la pintura barroca espanyola (Ribera, Murillo i Velázquez). Finalment, s'hi analitzen les principals manifestacions arquitectòniques barroques a les Balears.

Bloc 12. El rococó. França. La resta d'Europa

S'hi estudia la influència de l'absolutisme monàrquic de Lluís XIV en l'aparició d'aquest nou estil; la decadència barroca com a origen del rococó: el palau de Versalles; el refinament pictòric: Watteau, Fragonard, etc., i la imatgeria escultòrica espanyola.

Bloc 13. El neoclassicisme

Aquest bloc inclou l'estudi del neoclassicisme com un retorn al món grecoromà i renaixentista. S'hi analitzen els nous edificis: òperes (París) i edificis públics o polítics (Congrés dels Diputats de Madrid, Capitoli de Washington, etc.), i la pintura anglesa (Reynolds) i la francesa (David i Ingres).

5. MATERIALS UTILITZATS A L'ASSIGNATURA

- Material digital aportat pel professor (de font pròpia, d'Internet, etc.)
- Material no digital: textos, imatges, etc.
- Altre material que el professor consideri adient.

6. CRITERIS I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ I DE QUALIFICACIÓ. ESTABLIR ELS ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

- Avaluació de les competències clau.

A l'assignatura de Fonaments de l'Art, optativa de 1r de Batxillerat, l'avaluació de les competències clau es durà a terme a través dels següents àmbits: el desenvolupament de la matèria, el reconeixement de la pròpia competència bàsica i el nivell d'aptitud assolit en cadascuna de les competències citades al punt anterior que fa referència a la contribució de la matèria a l'adquisició de les competències clau. Tot això es farà prestant cura als continguts propis del nivell (conceptes, procediments i actituds).

- Avaluació dels continguts

Per a avaluar els continguts de l'assignatura es tindran en compte els criteris descrits al punt 3 de la present programació de Fonaments de l'Art (3. Continguts -conceptes, procediments, actituds-, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables).

- Instruments d'avaluació i qualificació

Avaluació inicial

És important fer una avaluació inicial, sense la qual no és possible dur a la pràctica el principi de

l'aprenentatge significatiu. En aquest sentit, a més de les activitats d'introducció/motivació a l'inici de cada unitat didàctica, cada professor/a establirà els mecanismes que permetin avaluar el nivell de cada alumne/a i del grup a principi de curs, ja sigui amb l'observació, la informació que doni el Departament d'Orientació del Centre o les mesures que consideri adients. Aquesta avaluació inicial comprovarà, sobretot, el nivell d'assoliment dels continguts i competències clau pròpies de la matèria.

Instruments d'avaluació i superació de l'àrea de Fonaments de l'Art (I)

- Els conceptes: proves escrites de manera que al menys se'n facin dues cada avaluació a no ser que no sigui possible per causa major per part del professors o alumnes. Amb això no es vol dir que es pugui aprovar per causa major si no que s'establiran mecanismes per a realitzar una valoració de l'assoliment de les competències i continguts per part dels alumnes.

- Els procediments: Treballs encarregats o procediments dins els exàmens.

- Actitud, normes i valors: observació directa i correcció del treball diari, participació, interès, assistència, puntualitat, i comportament.

La qualificació final s'obindrà de la mitjana ponderada de totes les formes d'avaluació emprades i

ajudarà a arrodonir la nota de forma favorable a l'alumnat que hagi tingut una bona actitud i s'hagi

esforçat, tant a casa com a classe (cultura de l'esforç). Es tindran en compte, tots els instruments de l'avaluació fixant els següents percentatges amb caràcter general, si bé el professor de l'assignatura podrà fixar, segons les característiques del grup/aula, els percentatges que consideri adients de l'avaluació dels conceptes, procediments i actituds i que quedaran reflectits a la seva programació d'aula. Aquests es podran rectificar al llarg del curs a criteri del professor per a arribar a l'excel·lència de l'alumnat. Per a cada apartat dels continguts i com a criteri general seran:

- Conceptes: 70% de la nota.

- Procediments: 20% de la nota

- Actituds, normes i valors: 10% de la nota

Recuperació al llarg del curs

S'emmarca dins les directrius que estableix el centre.

Durant el mes de juny, una vegada impartits tots els continguts avaluable i tancada la 3a avaluació, es duen a terme les proves per millorar les qualificacions. El Departament de Dibuix ha establert una prova o examen al qual es poden presentar tant els alumnes que no tenen assolides les competències clau i els coneixements necessaris dels continguts com aquells que, havent-los superat, volen optar a millorar la nota.

En el cas d'aquells alumnes que tenen dues avaluacions aprovades i una suspesa i independentment de la nota mitjana que s'obtingui, el professor valorarà i decidirà, en cada cas, si han de fer l'examen de millora de la part suspesa.

Recuperació al setembre

La nota s'obtindrà de:

- La realització d'una prova escrita, que suposarà el 100% de la qualificació.

L'alumnat que hagi promocionat a 2n i no hagi aprovat aquesta matèria, podrà recuperar-la a dues convocatòries que es faran al llarg del curs, prèvia decisió del Departament i del professorat implicat.

Ítems exigibles per promocionar la matèria

De manera general, seran mínims exigibles per promocionar la matèria:

- la realització i lliurament de les tasques assignades.
- la superació de les proves que es realitzin.
- una bona actitud (bon comportament, atenció, interès i participació, assistència i puntualitat... etc.).
- Constància i esperit de superació personal.
- Coherència i correcció en l'expressió oral i escrita.
- Domini de la terminologia bàsica específica i dels fets i conceptes fonamentals, així com de les relacions que entre ells s'estableixen.
- Redacció, ortografia i cal·ligrafia correctes.
- Presentació correcta dels treballs, activitats i proves escrites que s'han de presentar netes, estructurades i paginades, a mà amb bolígraf blau o negre o a impressora de color negre. Sempre hi ha de figurar el nom COMPLET de l'alumne i el grup. No es permet presentar cap tipus de treball, activitat ni prova escrita a llapis. No es permet mesclar llengües en la realització de cap tipus de treball, activitat ni prova escrita, tret de les cites bibliogràfiques. Els treballs i activitats han de ser originals i d'elaboració pròpia. No s'admeten còpies, plagis ni impressions d'Internet.

Si un alumne és sorprès copiant l'avaluació o el treball no poden tenir nota positiva.

Es valorarà positivament la realització de pràctiques artístiques relacionades amb cada període estudiat.

7. METODOLOGIA

El respecte alumne/professor ha d'esser mutu. La metodologia de cada professor serà respectada.

Tota acció formativa persegueix l'aprenentatge de determinats continguts i la consecució d'uns

objectius. Moltes vegades l'eficàcia consisteix a utilitzar mètodes diferents mitjançant un enfocament integrador. Un mètode d'aprenentatge pot considerar-se un pla estructurat que facilita i orienta el procés d'aprenentatge. És a dir, es podria considerar que és un conjunt de disponibilitats personals i instrumentals que s'han d'organitzar per promoure l'aprenentatge.

S'utilitzarà una metodologia activa i participativa per aconseguir un aprenentatge significatiu com els mètodes expositius, la simulació, la resolució de problemes, el debat dirigit... i totes aquelles que el professor consideri adients.

S'intentarà una comprensió raonada i un anàlisi crític dels conceptes humanístics i estètics que els han de permetre interpretar les imatges i les teories artístiques.

Analitzar, investigar, valorar, exposar i aplicar els procediments propis de l'estudi de l'assignatura.

Es fomentarà la realització de pràctiques artístiques per a completar l'aprenentatge dels conceptes estudiats.

8. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

-Visita a la Seu. Gòtic a Palma.

-Visita museus i galeries d'art a Palma.

9. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Atenent que es poden donar casos que necessitin una atenció personalitzada s'aplicarà el que dicti la legislació vigent sempre que hi hagi un informe escrit per part del Departament d'Orientació del Centre.

Si no existeix dit informe no s'atendran casos especials. Una vegada el Departament d'Orientació aporti les dades necessàries es prendran les mesures pertinents per a fer les adaptacions curriculars a cada un dels alumnes que ho necessitin. Aquestes adaptacions pretendran que l'alumnat implicat assoleixi els ítems necessaris per a integrar-se a segon de Batxillerat.

Pel que fa a les proves d'avaluació es tindran en compte les circumstàncies de necessitats educatives que pertoquin a cada alumne i s'elaboraran a partir de certs criteris com:

*Reducció del nombre de preguntes.

*Inclusió de preguntes que no impliquin l'excessiva redacció i extensió de les respostes (preguntes tipus test, etc.)

-Realització d'exposicions orals, treballs grupals i presentacions digitals del les unitats didàctiques com a instruments d'avaluació.

6.5 Segon curs. DIBUIX TÈCNIC II

Continguts: Conceptes
Procediments
Actituds

a) Geometria mètrica

Continguts:

Traçats fonamentals en el pla

Conceptes

Llocs geomètrics: repàs i ampliació.

Segments: arc capaç, repàs.

Circumferències: rectificacions.

Procediments

Ampliació de conceptes sobre els llocs geomètrics: arc capaç.

Aplicació del concepte d'arc capaç a la resolució de problemes: arc capaç de 90° , punts des dels quals es veuen dos segments sota dos angles determinats (Repàs).

Realització de les rectificacions d'una corba qualsevol, de la circumferència, de la semicircumferència, d'un quadrant de circumferència i de l'arc de circumferència menor de 90° .

Execució amb els estris bàsics de dibuix dels traçats geomètrics fonamentals en el pla sobre segments i circumferències.

Coneixement del lèxic específic del traçat geomètric.

Interpretació correcta dels enunciats dels exercicis i treballs de dibuix.

Realització dels càlculs necessaris per a la resolució de problemes geomètrics.

Ús correcte de les tècniques del traçat geomètric en la resolució de problemes.

Actituds, valors i normes

Utilització exacta dels fonaments del dibuix geomètric.

Valoració de la importància del dibuix en el desenvolupament de la societat.

Ús correcte i sistemàtic del lèxic específic del dibuix tècnic.

Hàbit d'usar correctament els estris de dibuix.

Mètode de treballar endreçadament amb ordre i pulcritud.

Polígons

Conceptes

Triangles i quadrilàters: repàs i exercicis del curs anterior.

Quadrilàters: resolució de problemes de quadrats i rectangles a partir de suma i resta de dades (costats i/o diagonal).

Polígons regulars i Polígons estrellats. Repàs.

Procediments

Localització i traçat de les rectes i els punts notables en els triangles: bisectrius, altures, mitjanes i mediatris, incentre, ortocentre, baricentre i circumcentre.

Aplicació de les propietats dels quadrilàters a la construcció de quadrilàters inscrits a circumferències.

Aplicació sobre les formes poligonals de les seves línies notables: centre, radi, apotema, altura, diagonal, diagonal principal i perímetre.

Construcció de polígons regulars de “n” costats, conegut el costat i el radi de la circumferència circumscrita.

Construcció de polígons regulars a partir d'altres dades.

Construcció de polígons estrellats.

Execució de traçats geomètrics fonamentals en la construcció de formes poligonals.

Identificació i aplicació dels càlculs necessaris per a la resolució de problemes relacionats amb triangles i polígons.

Localització i utilització de la informació adequada en l'execució d'exercicis geomètrics.

Aplicació de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb la construcció de triangles i formes poligonals regulars.

Actituds, valors i normes

Utilització exacta i precisa dels fonaments del traçat geomètric fonamental.

Utilització correcta i sistemàtica del lèxic i la simbologia específica del dibuix tècnic.

Reconeixement de la importància de la teoria aplicada al dibuix.

Respecte per les normes aplicades per conveni al dibuix tècnic.

Valoració de l'avenç en les tècniques habituals d'aplicació en els problemes de dibuix.

Hàbit d'usar correctament els estris de dibuix en la resolució de treballs relacionats amb triangles i formes poligonals.

Mètode de treball endreçat amb ordre i pulcritud.

Relacions i transformacions geomètriques

Conceptes

Relacions geomètriques. Proporcionalitat directa: teorema del catet i teorema de l'altura. Secció àuria.

Proporcionalitat inversa: potència i eix radical. Semblança. Equivalència.

Transformacions geomètriques: projectivitat i homografia. Homotècia. Inversió. Homologia i afinitat: teorema de les tres homologies, rectes límits d'una homologia.

Procediments

Aplicació dels teoremes del catet i de l'altura.

Aplicació de la raó àuria a problemes diversos de segmentació.

Aplicació del concepte de potència en traçats geomètrics: potència d'un punt respecte d'una circumferència, eix radical de dues circumferències i centre radical de tres circumferències.

Aplicació de la semblança i l'equivalència al traçat de polígons.

Relacions d'homotècia entre circumferències.

Aplicacions diverses de la inversió.

Mètodes operatius de l'homologia: elements dobles, rectes límit, coeficient, mètodes de definició, teorema de les tres homologies, aplicació al traçat de figures i circumferències.

Aplicacions de l'homologia en el dibuix tècnic: construcció de corbes còniques, interseccions de piràmides i de cons en sistema dièdric, en la perspectiva cònica.

Mètodes operatius de l'afinitat: elements dobles, rectes límit, coeficient, mètodes de definició, aplicació al traçat de figures i circumferències.

Aplicacions de l'afinitat en el dibuix tècnic: dibuix d'el·lipses, seccions de cilindres i prismes, abatiments en sistemes dièdric i axonomètric.

Aplicació i ampliació de la geometria euclidiana.

Execució amb els estris bàsics de dibuix de problemes gràfics de proporcionalitat i dels traçats de geometria projectiva.

Utilització i aplicació del lèxic i la simbologia específics de les relacions i transformacions geomètriques.

Utilització sistemàtica de la informació de les relacions i transformacions en l'execució d'exercicis geomètrics.

Representació dels càlculs necessaris per a la resolució de treballs relacionats amb la proporcionalitat, la potència, la semblança, l'equivalència, l'homotècia, la inversió, l'homologia i l'afinitat.

Representació dels càlculs necessaris per a la resolució de treballs relacionats amb les relacions i transformacions geomètriques.

Utilització de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb les relacions i transformacions geomètriques.

Actituds, valors i normes

Reconeixement de la importància dels principis de geometria descriptiva aplicats al dibuix.

Valoració dels avenços en les aplicacions de tècniques del dibuix tècnic.

Hàbit d'ús sistemàtic i correcte de la simbologia i el lèxic específics de les relacions i transformacions geomètriques.

Utilització i tractament adequat de la informació referent a les relacions i transformacions geomètriques.

Reconeixement de les normes aplicades per conveni al dibuix tècnic.

Interès per aplicar les tècniques de la geometria projectiva.

Ús correcte dels instruments de dibuix en la resolució de treballs.

Mètode de treball pulcre, ordenat i polit.

Tangències

Conceptes

Tangències: aplicació dels conceptes de potència, homotècia i inversió a la resolució de problemes de tangències. Problemes d'Apol·loni.

Procediments

Revisió de les propietats de les tangències.

Repàs de la teoria del traçat de rectes tangents a una o varies circumferències i de circumferències tangents entre si.

Aplicació de les propietats de la potència, l'homotècia i la inversió a la resolució de problemes de tangències.

Aplicació dels problemes d'Apol·loni: traçat de circumferències a partir de tres dades.

Utilització i aplicació del lèxic i la simbologia específics de les tangències.

Representació del procediment gràfic adequat a la resolució de tangències.

Utilització de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb la tangència, com l'aplicació dels problemes de potència, homotècia i inversió.

Actituds, valors i normes

Valoració de l'avenç en les aplicacions de les tangències.

Hàbit d'ús del lèxic de les tangències.

Utilització i tractament adequat de la informació referent a les tangències. Reconeixement de les normes i propietats de les tangències en el dibuix tècnic.

Ús correcte dels instruments de dibuix en la resolució de treballs gràfics.
Hàbit de treballar amb pulcritud, ordre i polidesa.

Corbes planes

Conceptes

Corbes tècniques: corbes cícliques: classes i aplicació en el dibuix tècnic. Cicloide. Epicicloide. Hipocicloide. Envolupant de la circumferència. Corbes de transició: lemniscata de Bernoulli.
Corbes còniques: tangències i interseccions amb una recta de l'el·lipse, la hipèrbola i la paràbola.

Procediments

Representació i traçat d'una cicloide segons les dades.
Execució i dibuix d'una epicicloide segons les dades.
Realització d'hipocicloides.
Aplicació de les propietats de les corbes cícliques.
Realització de l'envolupant de la circumferència.
Realització i estudi de corbes de transició.
Execució de la lemniscata de Bernoulli.
Traçat de rectes tangents a les el·lipses, a les paràboles i a les hipèrboles.
Traçat de les interseccions d'una recta amb l'el·lipse, la paràbola i la hipèrbola.
Representació del traçat de les propietats de les corbes cícliques.
Utilització i aplicació del lèxic i la simbologia específics de les corbes.
Interpretació dels enunciats dels problemes relacionats amb la construcció de corbes.
Utilització de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb les corbes planes.

Actituds, valors i normes

Reconeixement de l'avenç en les aplicacions de les propietats de les corbes.
Hàbit d'ús del lèxic de les corbes planes.
Utilització i tractament adequat de la informació referent a les corbes.
Valoració de les normes, l'origen i les característiques de les corbes cícliques aplicades al dibuix tècnic.
Hàbit d'ús correcte dels instruments de dibuix en la resolució de treballs gràfics.
Costum de treballar amb pulcritud, ordre i polidesa.

b) Geometria descriptiva:
Continguts:

Sistemes de representació

Conceptes

Projecció: fonaments. Elements de l'espai: elements propis i impropis. Relacions entre els distintes elements: pertinença, intersecció, paral·lelisme, perpendicularitat. Tipus de projecció: projecció cilíndrica i projecció cònica.
Sistemes de representació: segons el tipus de projecció.

Procediments

Comprensió dels fonaments i elements de la geometria projectiva.

Entendre la necessitat i importància de cada un dels sistemes de representació per a la projecció de formes.

Coneixement dels fonaments i correcta utilització de cada un dels sistemes.

Utilització amb correcció del lèxic específic de la projecció i dels sistemes de la geometria projectiva.

Actituds, valors i normes

Valoració de la importància de les projeccions i els seus sistemes de representació.

Interès per conèixer i aplicar els fonaments de la geometria descriptiva als diferents sistemes de representació.

Rutina d'ús del lèxic i la simbologia en els distints sistemes de representació.

Interès per conèixer i utilitzar els convencionalismes aplicables a la geometria descriptiva i els seus sistemes de representació.

Sistema dièdric

Conceptes

Interseccions i visibilitat. Paral·lisme i perpendicularitat. (Repàs de 1r Bat.)

Mètodes: abatiments, canvis de pla, girs. Aplicacions.

Veritables magnituds: distàncies, angles i superfícies planes pel procediment general i per aplicació dels mètodes. Aplicació de l'homologia i l'afinitat.

Superfícies: classificació.

Poliedres regulars: definició, classificació, propietats i representació. Tetràedre, hexàedre, octàedre, dodecàedre, icosaèdre: projeccions dièdriques, desenvolupaments, intersecció amb rectes, seccions planes.

Procediments generals, aplicació dels mètodes i de l'homologia i l'afinitat.

Superfícies radiades i de revolució: definició, classificació, propietats i representació. Con, piràmide, cilindre, prisma, esfera: projeccions dièdriques, desenvolupaments, intersecció amb rectes, seccions planes.

Procediments generals, aplicació dels mètodes i de l'homologia i l'afinitat.

Interseccions i visibilitat. Paral·lisme. Perpendicularitat. Mètodes: canvi de pla, girs, abatiment. Distàncies.

Angles. Volums i superfícies: poliedres regulars i superfícies radiades, representació dièdrica, seccions planes, desenvolupaments.

Procediments

Representació d'interseccions, paral·lismes, perpendiculars, distàncies i angles en el sistema dièdric i determinació de la visibilitat en les interseccions.

Aplicació de les propietats del sistema dièdric en les interseccions, paral·lisme i perpendicularitat, distàncies i angles.

Realització de traçats aplicant els mètodes de la geometria descriptiva com a resolució de problemes del sistema dièdric.

Coneixement i aplicació de les propietats, les definicions i els mètodes dels abatiments, els canvis de pla i els girs.

Distinció dels fonaments del càlcul de distàncies entre els diferents elements del sistema dièdric i realització amb correcció dels diversos procediments de càlcul de distàncies.

Aplicació de les veritables magnituds de distàncies, angles i superfícies.

Realització amb correcció de problemes de representació de figures, aplicant els mètodes de la geometria i l'homologia i l'afinitat.

Interpretació dels procediments de representació dels poliedres regulars i superfícies radiades i de revolució.

Comprensió i aplicacions del teorema d'Euler als problemes de poliedres.

Identificació de les parts que defineixen els políedres regulars i les superfícies radiades i de revolució.
Traçat de les posicions que poden tenir els políedres regulars i les superfícies radiades i de revolució segons la part on es recolzin.
Realització de traçats aplicant els mètodes de la geometria descriptiva com a resolució de problemes de políedres regulars i superfícies radiades en el sistema dièdric.
Aplicació de les parts vistes i de les ocultes en els políedres regulars i les superfícies radiades.
Representació i traçat de seccions planes i els seus desenvolupaments en els políedres regulars i les superfícies radiades.
Interpretació dels procediments per determinar la secció plana de políedres i superfícies radiades.
Utilització i aplicació dels mètodes per tal de saber la veritable magnitud de la secció dels políedres i les superfícies radiades.
Resolució de problemes d'intersecció de cossos geomètrics amb rectes i plans.
Representació i traçat de les ombres del punt, la recta, les figures planes i els cossos.
Comparació entre el sistema dièdric directe i el tradicional.
Resolució i aplicació de problemes de representació del punt, la recta i el pla en el sistema dièdric directe i de les relacions entre aquells.
Resolució i aplicació de problemes d'intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat en el sistema dièdric directe.
Resolució i aplicació d'abatiments i desabatiments, canvis de pla i girs en el sistema dièdric directe.
Resolució i aplicació de problemes de distàncies, angles i veritables magnituds en el sistema dièdric directe.
Representació de superfícies radiades i políedres regulars en el sistema dièdric directe.
Resolució i aplicació de problemes de seccions planes i desenvolupaments en el sistema dièdric directe.
Execució correcta del lèxic i la simbologia en el sistema dièdric tradicional i directe en totes les seves aplicacions.
Utilització de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb el sistema dièdric tradicional i directe.
Interpretació dels enunciats dels problemes.
Interpretació de les tècniques per a la resolució de qüestions relacionades amb les aplicacions, els procediments i els mètodes en el sistema dièdric tradicional i directe.

Actituds, valors i normes

Interès per conèixer i aplicar els fonaments de la geometria descriptiva als diferents sistemes de representació.
Valoració de la importància dels fonaments de la geometria descriptiva en les interseccions, el paral·lelisme i la perpendicularitat, els mètodes, les veritables magnituds i la representació de figures planes, sòlids i superfícies del sistema dièdric.
Valoració dels avantatges que presenta en la resolució de problemes el sistema dièdric directe respecte del tradicional.
Hàbit d'ús del lèxic i la simbologia en sistema dièdric tradicional i sistema dièdric directe en totes les seves aplicacions.
Valoració i tractament adequat de la informació referent al sistema dièdric.
Utilització de les normes i característiques del sistema dièdric, tant tradicional com directe, aplicades al dibuix tècnic.
Hàbit d'utilització correcta dels instruments de dibuix en la resolució de qüestions gràfiques en sistema dièdric.
Costum de treball endreçat, sistemàtic i polit.

Sistema axonomètric, Sistema Cònic. Normalització, vistes, croquització i acotació.

Conceptes

Sistemes axonomètrics ortogonals: fonaments dels diferents sistemes. Sistemes isomètric, dimètric i trimètric. Triangle de les traces. Coeficient de reducció i escales axonomètriques. (Repàs de 1r Batx.)

Mètodes: abatiments.

Interseccions.

Paral·lelisme i perpendicularitat.

Veritables magnituds: segments, distàncies i angles.

Figures planes: representació.

Cossos geomètrics: perspectiva axonomètrica ortogonal de figures polièdriques i de superfícies radiades i de revolució. Intersecció amb rectes i plans. Seccions planes. Ombres.

Relació del sistema axonomètric ortogonal amb el sistema dièdric: traçat de perspectives axonomètriques ortogonals partint de les vistes fonamentals i viceversa. Volums.

Sistemes axonomètrics oblics: fonaments dels diferents sistemes. Perspectiva cavallera i perspectiva militar. Direcció de projecció, coeficient de reducció i escales.

Mètodes: abatiments.

Interseccions.

Paral·lelisme i perpendicularitat.

Veritables magnituds: segments, distàncies i angles.

Figures planes: representació.

Cossos geomètrics: perspectiva cavallera de figures polièdriques i de superfícies radiades i de revolució. Intersecció amb rectes i plans. Seccions planes. Ombres.

Relació del sistema axonomètric oblic amb el sistema dièdric: traçat de perspectives axonomètriques obliqües partint de les vistes fonamentals i viceversa. Volums.

Procediments

Realització de traçats aplicant els fonaments teòrics dels sistemes axonomètrics ortogonals i oblics.

Representació i traçat en els sistemes axonomètrics ortogonals: isomètric, dimètric i trimètric.

Aplicació de l'escala axonomètrica ortogonal i del coeficient de reducció i construcció d'escales gràfiques.

Execució correcta d'interseccions entre plans i rectes en sistemes axonomètrics.

Resolució de problemes de veritables magnituds i d'abatiments en axonometria ortogonal.

Representació i traçat de figures planes i sòlids geomètrics en axonometria ortogonal.

Representació de seccions planes de sòlids geomètrics i d'interseccions d'aquests amb rectes en axonometria ortogonal.

Representació d'ombres de figures planes i de cossos geomètrics en axonometria ortogonal.

Traçat de perspectives axonomètriques ortogonals de volums en general partint de les vistes fonamentals i viceversa.

Representació i traçat en els sistemes axonomètrics oblics: perspectiva cavallera i perspectiva militar.

Aplicació de l'escala i del coeficient de reducció en perspectiva cavallera.

Execució correcta d'interseccions entre plans i rectes en perspectiva cavallera.

Resolució de problemes de veritables magnituds i d'abatiments en perspectiva cavallera.

Representació i traçat de figures planes i sòlids geomètrics en perspectiva cavallera.

Representació de seccions planes de sòlids geomètrics i d'interseccions d'aquest amb rectes en perspectiva cavallera.

Representació d'ombres de figures planes i de cossos geomètrics en perspectiva cavallera.

Traçat de perspectives axonomètriques obliqües de volums en general partint de les vistes fonamentals i viceversa.

Resolució de problemes en els diferents sistemes axonomètrics ortogonals i oblics.

Utilització del lèxic i la simbologia en el sistema axonomètric i la perspectiva cavallera.

Interpretació correcta dels enunciats en la resolució gràfica de problemes axonomètrics.
Correcció en la realització dels traçats axonomètrics.

Actituds, valors i normes

Valoració de la necessitat i importància dels sistemes axonomètrics de representació.

Valoració del lèxic i de la simbologia dels sistemes axonomètrics.

Valoració i tractament adequat de la informació referent al sistema axonomètric.

Costum d'utilització correcta dels instruments de dibuix en la resolució de qüestions gràfiques relacionades amb el sistema axonomètric.

Hàbit d'autoavaluació de les perspectives realitzades.

Hàbit de treball endreçat, sistemàtic i polit.

• Seqüenciació i temporització

L'assignatura la durem a terme en 4 períodes setmanas, de manera que una sessió la dedicarem a geometria plana, dues a geometria descriptiva sistema dièdric i una a sistemes de representació sistema axonomètric i cònic.

El primer trimestre a geometria plana repassarem els continguts de primer i ampliarem algunes parts. Les sessions de sistema dièdric seran de repàs del primer trimestre i contingut nou, figures planes. Les de sistemes de representació seran per fer repàs i pràctiques de sistema axonomètric.

El segon trimestre a geometria plana tractarem contingut nou de tangències i corbes còniques. Les sessions de sistema dièdric seran de sòlids. Les sessions de sistemes de representació seran per introduir el sistema cònic.

El tercer trimestre dedicarem la sessió de geometria plana a la normalització. Els sòlids platònics en el sistema dièdric. Les sessions de sistemes de representació seran per fer pràctiques de cònic i axonomètric.

• Criteris i instruments d'avaluació i de qualificació. Establir els estàndards d'aprenentatge avaluables

Criteris:

Identificar, descriure i representar a mà alçada, formes i estructures geomètriques a partir d'uns referents, ja siguin reals o imaginats, mitjançant vistes o perspectives.

· Representar formes pròpies de la geometria mètrica, inclosos els traçats fonamentals i de polígons, i fer servir les relacions i transformacions geomètriques necessàries per a un correcte desenvolupament del dibuix

· Resoldre problemes tècnics de tangència complexos aplicant els conceptes de potència, homotècia i inversió.

· Resoldre problemes tècnics de corbes còniques en els quals intervingui la seva definició, les tangències o les interseccions amb una recta i traçar corbes tècniques a partir de la seva definició.

· Utilitzar el sistema dièdric per representar figures planes, formes polièdriques i superfícies radiades i de revolució, i treballar problemes de paral·lelisme, perpendicularitat, interseccions, distàncies, angles i veritables magnituds, i seccions planes, desenvolupaments i interseccions amb rectes en els cossos, utilitzant les aplicacions pròpies i els mètodes de la geometria descriptiva.

· Utilitzar el sistema dièdric directe per representar figures planes, formes polièdriques i superfícies radiades, valorant els avantatges que el sistema presenta en la resolució de problemes respecte al sistema tradicional.

- Entendre els fonaments i dominar les aplicacions i els mètodes del sistema axonomètric, i representar la perspectiva axonomètrica ortogonal i obliqua de formes polièdriques, superfícies radiades i de revolució i de volums senzills, prenent com a referència les seves vistes o seccions i viceversa.
 - Representar gràficament superfícies polièdriques, radiades i de revolució, volums i espais interiors i exteriors en perspectiva cònica frontal i obliqua, per aplicació dels diversos mètodes de representació, utilitzant el més adient segons les característiques de la perspectiva.
 - Valorar les possibilitats que ofereix el dibuix tècnic i entendre'l com un recurs bàsic per a la creació de formes noves, essencials per a la millora del nostre entorn.
 - Realitzar dibuixos tècnics a distinta escala, utilitzant les escales normalitzades i traçant escales gràfiques, i aplicar aquestes a la lectura i interpretació de les mides reals sobre plànols ja dibuixats.
 - Obtenir la representació de peces i elements industrials i d'arquitectura i construcció a partir de les vistes i valorar la correcta aplicació de les normes pel que fa a croquisació, escales, vistes, talls i seccions, acotació i simplificació.
 - Aplicar correctament la normalització en l'elaboració i la presentació final de propostes de dibuix industrial i arquitectònic i de construcció, quant a format, línies i retolació.

 - Seleccionar els instruments i les tècniques gràfiques adients a la proposta de treball i realitzar els traçats amb precisió, pulcritud i convenient grau d'acabat.
 - Utilitzar amb precisió i rigor la terminologia i notació específica del dibuix tècnic.
- **Criteris i instruments d'avaluació i qualificació:**

Criteris i instruments d'avaluació

En acabar un tema, un bloc de continguts, o un conjunt de continguts determinats, es realitzarà una avaluació específica que ens doni informació sobre les capacitats i els objectius assolits per l'alumne (avaluació sumativa). Aquesta avaluació es realitzarà generalment a través de proves objectives.

La durada dels exàmens ha de ser coherent amb la quantitat de temps necessari per fer els exercicis, d'igual manera que el nivell de dificultat .

És importantíssim avaluar de manera rigorosa els continguts actitudinals i sobretot els procedimentals. Aspectes com la utilització correcta dels estris de dibuix, l'ús correcte del lèxic específic de l'assignatura o, simplement, l'hàbit de treballar amb pulcritud, ordre i precisió, són continguts avaluables al llarg de tot el curs. També és important revisar el quadern teòric dels alumnes amb una certa periodicitat a fi de promoure l'hàbit de tenir-lo ordenat, net i que sigui comprensible pels mateixos alumnes.

Críteris i instruments de qualificació

La correcta utilització dels estris de dibuix, l'ús correcte del lèxic específic, pulcritud, ordre i precisió (errades de dibuix) són continguts qualificables a la nostra matèria i, per tant, poden restar punts a cada un dels exercicis presentats, ja sigui a exercicis aïllats com a proves objectives. Aquest tipus de errades per norma suposaran una penalització de 0'25 a 0'5 punts menys en funció de la seva gravetat.

La mitjana de cada avaluació es calcularà amb la mitjana de tots els treballs i exàmens avaluats pel professor, entenent-se que en qualsevol moment el professor pot demanar per nota el que s'estigui fent a classe o el que s'hagi d'acabar a casa. També comptaran els exàmens programats i no programats de manera que l'alumne estigui en tot moment al dia en l'assignatura

S'ha de tenir en compte que al nivell de batxillerat la qualificació s'ha de especificar amb números sencers.

La nota final del curs serà la nota de la tercera avaluació del curs. Com es tracta d'una avaluació continua els alumnes que superin la segona avaluació superaran la primera, igual que si és la tercera aprovarien la segona. En cas de no superar la darrera avaluació hi haurà un examen de recuperació a les últimes setmanes de maig/ juny

En cas de no recuperar l'alumne s'hauria d'examinar de tota la matèria pel més de setembre.

***Nota:** l'assistència a classe ha de ser constant i el seguiment regular. El caràcter de continuïtat del programa del curs crea el risc que un alumne/a quedi despenjat de la resta del grup si no te una assistència regular.

Es tindran en compte tots els aspectes mencionats anteriorment a l'hora de millorar o empitjorar la qualificació (exercicis de classe, treballs per realitzar a casa, en grup, etc). La nota final de cada avaluació fluctuarà en funció d'aquestes activitats.

- **Críteris de promoció i recuperació de la matèria a juny i a setembre.**

En cas de suspendre l'avaluació final, el departament programarà un únic examen global de recuperació, durant la setmana assignada per la direcció del centre, a tal efecte

En cas de no recuperar l'alumne s'hauria d'examinar de tota la matèria pel més de setembre.

DIBUIX ARTÍSTIC II

Continguts:

Bloc 1. Anàlisi i modificació de la forma

- Estudi de la forma. Apunt, esquema i esbós.
- Representació analítica. Representació sintètica.
- Anàlisi dels elements de configuració de les formes com a formes per elles mateixes.
- Investigació analítica de les possibilitats formals i expressives del punt, la línia i el plànol. Ús d'aquestes formes com a recurs plàstic.
- La forma més idònia dels elements, relació amb la intencionalitat expressiva.

- Les possibilitats compositives del punt, la línia, el plànol i les seves interrelacions.
- La importància del punt, la línia i el plànol com a elements de configuració i com a formes. Apreciació significativa d'aquestes formes.
- Habitució a desenvolupar destreses gestuals com recurs expressiu.
- Actitud crítica cap a l'art.
- Actitud analítica sobre la figuració/abstracció.

Bloc 2. Anàlisi de formes naturals

- Estudi descriptiu.
- Transformació plàstica de formes naturals amb finalitats expressives.
- Selecció de relacions entre l'expressivitat i la simbologia del color.
- Selecció d'harmonies i contrastos que reforcin l'expressivitat de la idea.
- Aplicació de les textures pròpies de les superfícies en l'anàlisi de l'entorn.
- Anàlisi gràfic dels elements dinàmics i la incidència d'aquests en l'expressió del moviment. Experimentació amb aquests elements.
- Investigació de les possibilitats expressives i formals en les relacions escalars.
- Interès per la incidència de la simbologia en la representació.
- Sensibilització davant les relacions harmòniques entre els elements que constitueixen les obres d'art.
- Valoració de la importància de les textures en la definició de les superfícies.
- Apreciació de les formes com el resultat de les seves tensions internes.
- Interès per aplicar en obres personals interrelacions d'elements visuals, dinàmics i escalars.

Bloc 3 . Aproximació subjectiva a les formes

- Psicologia de la forma i la composició. Distintes organitzacions espacials de les formes.
- Interrelació de formes tridimensionals en l'espai.
- Variacions de l'aparença formal respecte al punt de vista perceptiu.
- Valor expressiu de la llum i el color.
- Anàlisi de principis i lleis perceptives.
- Experimentació amb els principis i lleis perceptives. Investigació d'il·lusions òptiques. Creació de figures impossibles.
- Localització o creació i reproducció d'il·lusions òptiques per mitjans mecànics.
- Interès per la incidència de la percepció sensorial de l'entorn.
- Adquisició d'hàbits perceptius conscients. Interès pels fenòmens perceptius.
- Diferència entre veure i mirar.

Bloc 4 . Forma real. Memòria visual

- La retentiva. Consideracions mnemotècniques.
- Anàlisi de les diferències entre la realitat i la seva representació.
- Maneig dels recursos de representació i del llenguatge visual en la interpretació analítica de la realitat.
- Investigació gràfica de les possibilitats creatives de la utilització de símbols i signes.
- Expressió d'idees personals mitjançant el llenguatge dels símbols i dels signes.
- Manipulació, a través de l'estilització, dels nivells d'iconicitat.
- Treball amb l'abstracció com a recurs expressiu.
- Relació intencionada de la dualitat figuració/abstracció.
- Ús de la retentiva i la memòria visual com una eina i recurs important a l'hora de fer efectiva la creació artística.
- Interès per les diferències i relacions entre realitat i imatge.

- Apreciació de la diversitat de representacions de la realitat a través de la història de l'art.
- Autoconfiança en la interpretació de la realitat i en l'ús de la memòria visual.
- Interès per la diversitat expressiva.
- Consciència de la pluralitat significativa de les representacions.

Bloc 5 . Anàlisi de la figura humana

- Relacions de proporcionalitat.
- Nocions bàsiques d'anatomia.
- Estudi del moviment en la figura humana.
- Encaix de la figura humana tenint en compte les proporcions i el moviment.
- Representació de l'equilibri estàtic o dinàmic d'un cos a partir de la localització del punt on descansa el seu pes.
- Realització d'apunts del natural de models en posicions estàtiques, dinàmiques i en escorç.
- Retrat de models del natural segons els trets que particularitzen la semblança.
- Esforç pel desenvolupament d'agilitat perceptiva i resolutiva en la captació del moviment, proporcions i morfologia del cos humà.
- Actitud crítica davant la imposició de models de bellesa humana.
- Valoració de la riquesa gràfica i plàstica que posseeix la representació descriptiva o expressiva del cos humà.

Bloc 6. Anàlisis espacials

- Antropometria.
- Espais interiors.
- Espais exteriors. Espais urbans i naturals.
- Planteig d'hipòtesis espacials.
- Interpretació de diferents espais a través del dibuix.
- Representació d'espais físics, tant urbans com rurals i interiors, fent ús del color, la línia i el clarobscur.
- Estudi i anàlisi dels elements referents a l'ergonomia presents a la nostra vida.
- Creació d'espais deformats.
- Experimentació per mitjans mecànics d'anamorfismes sobre superfícies irregulars.
- Anàlisi i comparació d'aplicacions perspectives en obres d'art de diferents tendències.
- Sensibilització davant les diferents sensacions espacials.
- Apreciació de la importància de la intencionalitat espacial en les obres d'art.
- Valoració de les influències de l'entorn en la percepció espacial.
- Apreciació de les possibilitats expressives de les deformacions espacials.
- Interès per les il·lusions espacials.

Bloc 7. El dibuix com a recurs i mitjà d'expressió

- Evolució dels procediments: història dels materials del dibuix.
- Tipus de dibuixos: esbós. Estudi. Croquis. Projecte.
- Comparació estilística de diferents escoles i tendències.
- Estudi de l'ús dels procediments i tècniques distintes en els dibuixos d'artistes de diverses èpoques.
- Investigació, interpretació i experimentació de solucions gràfiques utilitzades per artistes del passat i contemporanis.
- Les diferents classes de dibuixos i la seva funció.
- Elaboració d'obres personals fent ús dels distints tipus de dibuix.
- Debat en grup dels caràcters estilístics que distingeixen escoles i tendències.

- Influències d'artistes del passat en obres d'artistes contemporanis.
- Interès per l'estudi del dibuix a través de la història de l'art.
- Apreciació dels resultats expressius de l'ús dels procediments i tècniques del dibuix.
- Valoració de l'aprenentatge obtingut per mitjà de l'estudi i observació d'obres d'art.
- Actitud tolerant amb la diversitat crítica sobre el fet artístic.

Criteris d'avaluació:

1. Utilitzar correctament la terminologia específica, materials i procediments corresponents als diversos continguts de la matèria (tots els blocs).

Amb aquest criteri es valorarà el coneixement i la coherència en la selecció i utilització de la terminologia, procediments i materials, en funció dels resultats pretesos.

2. Saber interpretar una mateixa forma o objecte en diversos nivells icònics (apunt, esquema, esbós) en funció d'intencions comunicatives diferents (blocs 1, 2, 3 i 7).

Amb aquest criteri es pretén valorar la capacitat de percebre visualment les formes de manera que sigui possible ajustar el caràcter de la imatge realitzada a la finalitat comunicativa pretesa, principalment des del punt de vista de la forma, però tenint en compte també l'elecció i aplicació adequada de la tècnica i els materials seleccionats.

3. Representar gràficament, en esbossos o estudis, aspectes de l'entorn de l'aula, l'edifici del centre, l'entorn urbà i els exteriors naturals, a fi d'aconseguir expressar termes espacials i efectes perspectius de profunditat, així com la valoració de proporcions i contrastos lumínics (blocs 1, 2, 3, 4, 6 i 7).

Amb aquest criteri es valora l'elecció intencionada i selectiva de les dades formals que expressin gràficament la forma i l'espai dels entorns triats, transcendent el rigor i l'exactitud que aporten els sistemes de representació tècnics.

4. Representar gràficament un conjunt de formes de caràcter geomètric (plans i sòlids) i descriure amb claredat la disposició dels elements entre si (relacions de contigüïtat, penetració, intersecció) a través de la definició lineal que reflecteixi les proporcions i efectes espacials (deformacions perspectives) (blocs 1, 2, 3, 6 i 7).

Aquest criteri pretén valorar la capacitat per comprendre i explicar gràficament les ubicacions relatives de les formes d'un conjunt en què es produeixen correspondències d'orientació i interrelacions variades en la seva articulació. El criteri s'orienta més a l'anàlisi lògica de l'espai que a les formes que el constitueixen.

5. Realitzar dibuixos de formes naturals amb caràcter descriptiu i modificar-les posteriorment amb intencions comunicatives diverses (blocs 2 i 7).

Amb aquest criteri es valorarà el progrés en la captació dels aspectes substancials de formes naturals i les seves parts més característiques i la posterior modificació formal, en funció de intencions comunicatives diverses: il·lustratives, descriptives, ornamentals o subjectives.

6. Representar gràficament aparences diferents d'un mateix objecte ocasionades per la distinta orientació d'aquest respecte al punt de vista perceptiu (bloc 3).

Mitjançant aquest criteri es valorarà la capacitat per diferenciar la forma en si dels canvis aparents que pot presentar, i per apreciar aspectes inusuals de les formes provocats en ser vistes des de punts d'observació no habituals.

7. Descriure gràficament l'essencial de formes observades breument amb anterioritat mitjançant definicions lineals clares i explicatives (blocs 4 i 7).

Aquest criteri tracta d'avaluar el desenvolupament de la capacitat de memorització i retentiva visual. Es valorarà també la intenció perceptiva que possibiliti la síntesi posterior en la representació.

8. Realitzar estudis gràfics de figures en moviment en els quals es tenguin en compte primordialment l'expressivitat dinàmica, però deixant-hi paleses sempre les característiques particulars definitòries de la

identitat pròpia de la forma (bloc 5).

Amb aquest criteri es tracta d'avaluar la comprensió de la figura humana en l'espai, mitjançant la valoració no solament de l'expressió global de les formes que la componen, sinó de l'articulació i orientació de l'estructura que la defineix.

- **Seqüenciació i temporització:**

L'assignatura s'estructurarà de la manera següent:

El primer trimestre es treballaran els continguts de Dibuix Artístic 1 donat que els alumnes comencen el D. Artístic II sense haver cursat el 1 prèviament.

Dels continguts de D. A. II es treballarà el **bloc 1 i 2**.

El segon trimestre els **blocs 3, 4 i 5**.

El tercer trimestre els **blocs 6 i 7**.

- **Criteris i instruments d'avaluació i de qualificació. Establir els estàndards d'aprenentatge avaluables:**

L'avaluació de l'assignatura Dibuix Artístic 2 s'estructura en:

1- Treballs realitzats a l'aula, làmines, exercicis. 30%.

2- Projectes artístics 20%.

3- Proves pràctiques (preparació per a proves d'accés, sel.lectivitat...). 40%.

4- Quadern d'esbossos 10%.

L'alumne realitzarà **dues proves trimestrals** a més de **tot el treball a classe i fora de classe**.

- **Criteris de promoció i recuperació de la matèria a juny i a setembre.**

- **Juny.** L'alumne s'avaluarà mitjançant la:

- **Realització d'un exercici pràctic. (Prova) 50%**

- **Lliurament de tots els treballs realitzats durant el curs 50%**

- **Setembre**

- **Realització d'un exercici pràctic. (Prova) 50%**

- **Lliurament de treballs realitzats a l'estiu, dossier que prèviament li haurà lliurat el professor de l'assignatura a final de curs. 50%**

7. Atenció a la diversitat. S'han d'indicar, obligatòriament els procediments i instruments d'avaluació

- Atenció diversitat alumnat *ANEE, AC, ACS.....altes capacitats.....* Procediments i mesures de reforç, de suport, d'ampliació i de recuperació. Criteris per elaborar les adaptacions curriculars per a l'alumnat amb NESE a cada un dels nivells.

- Atenció i mesures extraordinàries per alumnat participant en mobilitats de projectes Erasmus+ i altres.

8. Recuperació d'assignatures pendents. (segons les directrius aprovades pel Consell Escolar que

trobareu a la carpeta de professorat, documents de centre, recuperació pendents).

9. Projecte lingüístic.

Ensenyament en català				
Matèria	Curs i grups	Professor/a que imparteix l'àrea	% ensenyament en català	Observacions
Educació plàstica, visual i audiovisual I	1A	Mariona Obrador	100%	
	1B	Gabriela Seguí	100%	
	1C	Gabriela Seguí	100%	
	1D	Aina Pérez	100%	
	1E	Mariona Obrador	100%	
	1F	Mariona Obrador	100%	
Educació plàstica, visual i audiovisual II	2	Antonio González	10%	
	2 PMAR	Aina Pérez	100%	
	3	Aina Pérez	100%	
Educació plàstica, visual i audiovisual	4	Gabriela Seguí	100%	
	4	Antonio González	10%	
Dibuix Tècnic I	1 Batxiller	Antonio González	10%	
Cultura Audiovisual I	1 Batxiller	Aina Pérez	100%	
Fonaments de l'Art I	1 Batxiller	Gabriela Seguí	100%	
	1 Batxiller	Gabriela Seguí	100%	
Dibuix Artístic I	2 Batxiller	Aina Pérez	100%	
Dibuix Tècnic II			100%	
Dibuix Artístic II	2 Batxiller	Antonio González	10%	

Ensenyament en castellà				
Matèria	Curs i grups	Professor/a que imparteix l'àrea	% ensenyament en castellà	Observacions
Educació plàstica, visual i audiovisual II	2	Antonio González	90%	
	2	Antonio González	90%	
	3	Antonio González	90%	
Educació plàstica, visual i audiovisual	4	Antonio González	90%	
Dibuix Tècnic 1	1r batxiller	Antonio González	90%	
Dibuix Artístic 2 Dibuix tècnic 2	2n batxiller	Antonio González	90%	
	2n batxiller	Aina Pérez	90%	

Ensenyament en anglès/francès				
Matèria	Curs i grups	Professor/a que imparteix l'àrea	% ensenyament en anglès/francès	Observacions
Educació Plàstica Visual i Audiovisual.	3er	Antonio González	100%	

Material
Llibres de text: DIBUIX TÈCNIC I, Ed. Sandoval 2015. DIBUIX TÈCNIC II, Ed. Sandoval 2015
Material Complementari:
Material audiovisual:

10. Interdisciplinarietat.

Educació del consumidor

En aquesta àrea s'ofereix excel·lents oportunitats per orientar als alumnes sobre activitats que contribueixen al desenvolupament de la seva capacitat creativa i que poden dur a terme en el seu temps lliure. així, com per exemple, el dibuix, la pintura, el gravat, etc., poden connectar amb

l'interès dels alumnes i descobrir aplicacions desconegudes fins ara per ells.

En alguns dels desenvolupaments complementaris es proposen activitats relacionades amb l'aprofitament dels materials i recursos que disposen els alumnes, creant els seus propis instruments i compartint amb els companys els materials dels quals disposen.

Educació no sexista

Es fomenta en el alumnat l'interès pels anàlisis crítics d'aquells continguts que denoten discriminació sexual en el llenguatge a través de la imatge, així com dels estereotips que de forma inconscient reflecteixen en els treballs, amb la finalitat de dur una progressiva transformació d'actituds.

En les activitats de grup es fa necessari propiciar l'intercanvi de papers entre alumnes. Es contribuirà així, des de la pròpia activitat de l'aula, a establir unes relacions més justes i equilibrades entre les persones.

Educació ambiental

En l'Educació Plàstica i Visual es fomenta en els alumnes pautes de actuació i comportament dirigides al respecte al medi ambient. També es pretén que hagi una comunicació dels alumnes amb l'entorn a través del llenguatge plàstic.

Es important dotar als alumnes de pautes que permetin valorar les obres d'art en relació al entorn en el que estan, atenent a criteris d'harmonia, estètics, protecció i conservació del medi, etc.

Educació multicultural

Las característiques de l'àrea permet el coneixement i l'apreciació de les manifestacions artístiques, tant actuals com d'un altre temps, d'una altra cultura distinta de la nostra, tractant de que els alumnes sàpiguen respectar-les i valorar-les

11. Activitats complementàries i extraescolars.

El departament organitzarà les activitats extraescolars i complementàries segons l'oferta artística-plàstica que es desenvolupi en el curs.

12. Recursos i materials.

Cada professor/a aportarà el material que consideri necessari per al desenvolupament de les classes: Llibres de disseny com a font d'idees llibres sobre les textures, dibuix tècnic i geometria, llibres del tema del color, forma i composició. vídeos, diapositives, llibres, dibuixos, fotografies, etc...

Donat que els nivells d'ESO no tenen la despesa del llibre de text es demana una aportació econòmica per alumne que servirà a més com a fons per fotocòpies (que seran un suport teòric fonamental), pintura, papers especials i material fungible en general.

13. Metodologia.

Les adaptacions en metodologia didàctica són un recurs que es pot introduir en les formes d'enfocar o presentar determinats continguts o activitats com a conseqüència de:

- Els distints graus de coneixements previs detectats en els alumnes.
- L'existència de diferents graus d'autonomia i responsabilitat entre els alumnes.
- La identificació de dificultats en processos anteriors amb determinats alumnes.

Aquestes modificacions no haurien de produir-se només com a resposta a la identificació de dificultats, sinó com a prevenció de les mateixes

14. Avaluació de la pràctica docent

A les instruccions per a l'elaboració de la PGA s'inclou l'avaluació de la tasca docent. D'acord amb això, el professorat ha d'avaluar la seva pràctica docent la qual cosa suposa un exercici de reflexió personal que permetrà millorar la tasca docent i obliga a elaborar indicadors.

A la Programació s'estableixen els indicadors que cal tenir en compte i que complimentarà tot el professorat a la memòria final de curs de cada departament.

L'avaluació de la pràctica docent ha de contemplar almenys:

- Indicadors que ens permetin reflexionar sobre aspectes concrets de la nostra tasca pràctica i que evitin la dispersió.
- Valoració: posar la valoració que considerem adequada de 0 a 10
- Observacions i propostes de millora: tal i com indica l'apartat, la pràctica ens assegura fer un bon curs amb resultats satisfactoris i adients per a tots (alumnat i professorat)

La valoració de la pràctica docent i dels indicadors d'assoliment es lliuraran als caps d'estudis.

15. Índex

ANNEX I

MATERIAL D'AVALUACIÓ PER A LA PRÀCTICA DOCENT

PREPARACIÓ

INDICADORS	VALORACIÓ	OBSERVAVIONS I PROPOSTES DE MILLORA
He realitzat la programació tenint en compte els criteris generals així com les característiques concretes de la meva aula.		
He formulat els objectius didàctics de manera que recullen les habilitats que els meus alumnes han d'aconseguir durant aquest curs.		

He distribuït els continguts (coneixements, procediments i actituds) d'acord amb la realitat concreta de la meua aula.		
He distribuït els continguts (coneixements, procediments i actituds) adaptats als alumnes NESE i/o NEE de la meua aula (només en el cas que en tingui).		
He planificat les classes de manera flexible, preparant activitats i recursos d'acord amb la programació didàctica i les característiques personals dels meus alumnes.		
He recollit els procediments concrets d'avaluació que permeten fer el seguiment del progrés de l'alumnat i comprovar el grau d'assoliment dels aprenentatges.		
He planificat la meua tasca educativa de manera coordinada amb la resta de professorat: departament, nivell, equip educatiu.		

EXECUCIÓ

INDICADORS	VALORACIÓ	OBSERVAVIONS I PROPOSTES DE MILLORA
------------	-----------	-------------------------------------

Motivació inicial de l'alumnat

Present i proposo un pla de treball, explicant-ne la finalitat, abans d'iniciar cada unitat.		
Present situacions introductòries prèvies al tema que tractarem (treballs, diàlegs, lectures,...)		

Motivació durant el procés

He mantingut l'interès i l'atenció de l'alumnat, amb un llenguatge clar i adaptat, comptant amb els seves pròpies experiències,...		
Els he comunicat la finalitat dels aprenentatges, importància, funcionalitat, utilitat real a la vida...		
Els he informat dels progressos que anàvem aconseguint.		

Presentació dels continguts (conceptes, procediments, actituds)

He relacionat els continguts i les activitats amb els interessos i coneixements previs dels meus alumnes.		
He estructurat i he organitzat els continguts amb una visió general de cada tema: mapes conceptuals, esquemes, resums...		
He facilitat l'adquisició de nous continguts.		
He posat al seu abast els mitjans necessaris per a què ells puguin descobrir i ampliar els continguts.		

Recursos i organització de l'aula

L'aula té els mitjans tècnics necessaris per afavorir la meva pràctica docent.		
L'aula té les condicions adequades.		
He distribuït correctament cada sessió lectiva per poder fer les explicacions, atendre els dubtes i plantejar exercicis.		

He utilitzat recursos didàctics variats.		
--	--	--

Instruccions, aclariments i orientacions a l'alumnat

He comprovat que els meus alumnes han entès la tasca que han de fer.		
He facilitat estratègies d'aprenentatge: com sol·licitar ajuda, com i on cercar altres informacions,...		
He controlat freqüentment el treball dels meus alumnes.		

Convivència dins l'aula

Les relacions que he establert amb els meus alumnes són correctes.		
He potenciat que els meus alumnes tinguin entre ells, i entre ells i jo mateix/a, una relació de respecte correcta.		
He afavorit el respecte a les normes de convivència del Centre, amb la prevenció de possibles conflictes.		
En cas de conflicte, he assessorat l'alumnat sobre la conveniència d'anar al servei de mediació escolar.		
Treballem, dins l'aula, el foment de l'esperit crític, però respectuós amb els valors de solidaritat, tolerància, respecte i llibertat.		

Seguiment i control del procés d'ensenyament/aprenentatge

He revisat freqüentment els continguts i les activitats per comprovar que, realment, l'alumnat seguia un ritme adequat.		
---	--	--

He modificat el ritme d'explicacions i d'activitats si he comprovat que els meus alumnes no podia seguir amb normalitat aquest ritme.		
He proporcionat a l'alumnat activitats complementàries per poder millorar la seva capacitat d'aprenentatge.		
Si hi ha objectius que no han estat suficientment assolits he proposat activitats complementàries per facilitar-ne l'adquisició.		
Si hi ha objectius que han estat plenament assolits, he proposat altres activitats per ampliar-los.		

Atenció a la diversitat

Tinc en compte el nivell d'habilitat dels alumnes, els seus ritmes d'aprenentatge, possibilitats d'atenció, NESE, NEE...		
Estic coordinat amb altres professionals del Centre o de fora (orientació, PT, serveis socials...) per modificar i/o adaptar els continguts, activitats, processos, metodologia... als diferents ritmes i possibilitats d'aprenentatge		

AVALUACIÓ

INDICADORS	VALORACIÓ	OBSERVAVIONS I PROPOSTES DE MILLORA
He tingut en compte la meva programació d'aula a l'hora de plantejar l'avaluació dels aprenentatges.		
He aplicat els criteris de qualificació plantejats en el model inicial de la programació.		
He fet l'avaluació inicial, a principi de curs, per conèixer el nivell dels meus alumnes i adaptar així la programació a la seva realitat.		
He tingut en compte l'alumnat NESE i/o NEE.		
He fet varis exàmens durant el trimestre, en forma de proves objectives.		
A passat dels exàmens, he valorat altres elements durant el procés d'aprenentatge: actitud, deures, ...		
Els criteris d'avaluació que he emprat atenen els procediments, continguts i actituds.		
He emprat instruments variats de recollida d'informació que em permeten fer una avaluació justa i objectiva.		
He explicat, prèviament, a l'alumnat els meus criteris de correcció.		
He repassat amb l'alumnat els exàmens i treballs un cop corregits per visualitzar les errades i evitar-les en un futur.		
Els alumnes han vist els exàmens i/o treballs després de la meva correcció.		
He emprat tècniques diferents d'avaluació tenint en compte la realitat del meu		

alumnat		
---------	--	--

Altres observacions d'interès: